

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
October 19, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIS - OCTOBER 19, 1994

Nr. 203

Suomijos balsuotojai nutarė jungtis į Europos Sąjungą

Helsinkis, spalio 16 d. — Suomijos balsuotojai sekmadienį išreiškė aiškų pritarimą jungimuisi į Europos Sąjungą. Referendume 57% balsuotojų pasisakė už, 43% — prieš. Gavus krašto daugumos pritarimą vyriausybės narių anksčiau šiemet pasirašytam ketinimui, Suomija sausio mėnesį taps Europos Sąjungos nare.

Šis referendumas buvo tik antrasis Suomijos istorijoje (pirmuoju, 1931 m. buvo atšauktas įstatymas, draudžiantis pirti ir parduoti alkoholinius gėrimus). Šio referendumo sprendimu ši 5 milijonų gyventojų valstybė faktiškai įeina į Europos šalių pagrindinę sferą ir nustotą nuo pat Šaltojo karo pradžios jai atitekusio tarpininko vaidmens tarp Vakarų ir Rytų, rašoma JAV laikraščiuose.

Apie nuotakas Suomijoje, ruošiantis šiam referendumui rašė „Lietuvos rytas“ spalio 7 d. laidoje. Anot „Lietuvos ryto“, referendumu suomių pasirinkus „ar integruotis į Europos Sąjungą, ar ramiai egzistuoti šiauriniame žemyno pakraštyje“. Dėka prieš pat referendumą suaktyvintos kampanijos, suomių nuomonė pradėjo labiau linkti integravimosi pusėn: tuo metu jau 48% balsuotojų už stojimą į Europos Sąjungą, 28% balsuotojų prieš ir 24% — neapsisprendė.

Tačiau tik savaitę prieš tai surengtoje apklausoje integravimosi šalininkų buvo 38%, 31% buvo prieš ir 30% nebuvo apsisprendę. Abi apklausas rengė tas pats Gallup visuomenės nuomonės tyrimų institutas.

Suomijoje prasidėjo išankstinis balsavimas. Per pirmąją dieną, oficialiais duomenimis, pašto balsavo apie 167,000 rinkėjų. „Helsingin Sanomat“ laikraščio surengtos apklausos duomenimis, 67,6% iš jų balsavo už Suomijos narystę Europos Sąjungoje, o 32,4% — prieš.

Iš viso referendumu turi teisę dalyvauti apie 4,1 milijono rinkėjų. Po šio referendumo, kuris, beje, nėra įpareigojantis, Suomijos parlamentas turės priimti sprendimą dėl šalies stojimo į Europos Sąjungą. Stojimas turi būti patvirtintas dviejų trečdalių deputatų balsais. Daugelis parlamentarų jau pareiškė, kad jie balsuos taip, kaip referendumu nuspręst rinkėjai.

Suomijos rezultatai paveiks Norvegijos ir Švedijos piliečių pasirinkimą

Manoma, kad Suomijos referendumo rezultatai turės didelę įtaką kaimyninių valstybių — Švedijos ir Norvegijos — piliečių pasirinkimui. Abiejose šiose šalyse referendumas vyks vėliau negu Suomijoje.

Referendumas dėl Suomijos stojimo į ES iliustruoja dramatiškus politinius pasikeitimus, kurie įvyko po šaltojo karo pabaigos. Šaltojo karo metu Suomijos narystės ES galimybės apribojo jos neutralumą ir Sovietų Sąjungos kaimynystę. Maskva po Antrojo pasaulinio karo pabaigos turėjo labai didelę įtaką Suomijos užsienio politikai ir, žinoma, nenorėjo, kad ši valstybė įstotų į tuomet priešiška laikytą Europos Bendriją.

Dabar Helsinkis neabejotinai

turi daug didesnę laisvę. „Mūsų veiksmų laisvė daugiau nėra apribota šaltojo karo konfigūracijų. Dabar Suomija nesibaimindama gali visiškai įsijungti į tautų bendriją, kuriai ji visuomet priklausė“, savo komentare rašo Suomijos politikos apžvalgininkas Max Jakobson.

Stiprūs argumentai ir už, ir prieš

Dešimt dienų prieš referendumą Suomijos gyventojai buvo tiesiog bombarduojami argumentais už ir prieš stojimą į ES. Pagrindinis ir stipriausias šalininkų argumentas yra šalies saugumo interesai. Teigiama, kad tik tokiu būdu Suomija gali visam laikui galutinai pabėgti iš Rusijos interesų sferos.

Įsijungimo į ES šalininkų manymu, teigiamas referendumo rezultatas pademonstruos visam pasauliui, kad „Suomija, kuriai per amžius įtakos turėjo ir Rytai, ir Vakarai, be jokių abejonių priklauso Vakarų Europai“. „Aš manau tai (įstoti į ES) būtina, nes kitaip mes savotiškai izoliuotumės nuo likusio pasaulio“, teigė gatvėje užkalbinta maždaug 40 metų moteris.

Be to, Suomijos piliečiai, esantys už stojimą į Europos Sąjungą, teigia, kad įstojus, šaliai atsivers puikios galimybės verslui plėtoti, o tai savo ruožtu įgalins sumažinti nedarbą. Be to, nutruks prekybos ryšiams su buvusia Sovietų Sąjunga, tai puiki galimybė plėsti prekybos bendradarbiavimą su Europos valstybėmis.

„Mums reikia Suomijos narystės Europos Sąjungoje, kad galėtume pasiekti ekonomikos stabilumą“, sako opozicinės Socialdemokratų partijos parlamento narys Matti Louekos.

Integravimosi šalininkai taip pat vilioja neapsisprendusių galimybę įsijungti į visos Europos ateities kūrimą.

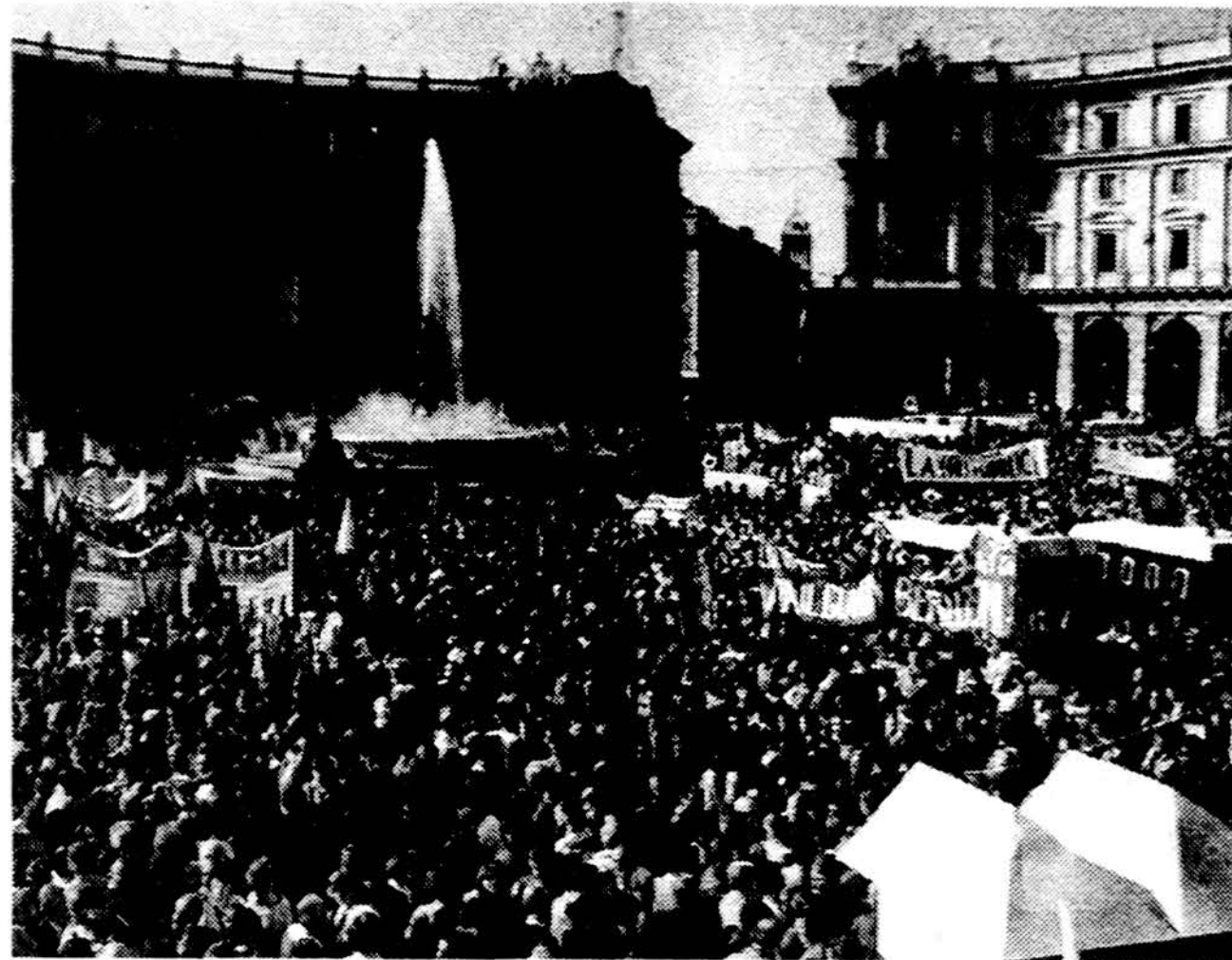
Stojimo priešininkai sako, kad įstojus į ES Suomijai iškyla grėsmė prarasti savo taip sunkiai iškovotą nepriklausomybę. „Aš nenoriu, kad Suomija taptų imperijos dalimi, nenoriu atsidurti imperijos pakraštyje“, pasakė vienas gatvėje užkalbintas žmogus.

„Stojimas į ES nėra Suomijos nacionalinis interesas“, teigia agrarinės Centro partijos parlamento narys.

Kai kurie integravimosi priešininkai mano, jog Suomijos įstojimas į Europos Sąjungą reikš tikrą nelaimę žemės ūkio sričių gyventojams, sunkiai kovojantiems už derlių atšiauriomis Arktikos orų sąlygomis. Žemės ūkis, nors sudaro tik 3% bendro nacionalinio produkto, kuriuo matuojamas šalies ekonominis produktyvumas, Suomijoje yra labai svarbus.

Čečėnijoje sukilėliai užpuolė sostinę

Maskva, spalio 16 d. — Maskvos remiami sukilėliai šeštadienį paskelbė, kad jie įsiveržė į Čečėnijos sostinę nuverstį prezidentą Džochar Dudajevą. Bet Dudajevas kariuomenės vadas pasakė, kad puolimas nepavyko. Anot žurnalisto, tiek sukilėlių, tiek ir Čečėnijos valdžios atstovai dažnai perdeda savo kari-

Spalio 14 d. Romos Respublikos aikštėje darbininkai suorganizavo didžiules demonstracijas, protestuodami prieš pensijų reformas, kuriomis sumažinamos valdžios išmokos pensijoms ir sveikatos priežiūrai. Panašios demonstracijos vyko visuose didžiuose Italijos miestuose.

Jungtinėse Tautose tarėsi Baltijos misijų atstovai

New Yorkas, spalio 18 d. — Trijų Baltijos valstybių misijų atstovai spalio 11 d. Latvijos misijoje tarėsi dėl tolimesnės veiklos JT Generalinės Asamblėjos je keliant Rusijos kariuomenės išvedimo klausimą. Toliau buvo derinamas rezoliucijos projektas, kuris sveikintų išvedimo susitarimų įgyvendinimą bei atkreiptų JT dėmesį į Baltijos šalių saugumo interesus. Rezoliucijos derinimo darbinėje gru-

peje Lietuvos Misiją atstovauja patarėjas Darius Sužiedėlis.

Spalio 12 d. Lietuvos misijoje įvyko Baltijos šalių misijų Ekonominio ir socialinių reikalų atstovų pasitarimas. Buvo derinamas Baltijos šalių pareiškimo planas šiai Generalinės Asamblėjos sesijai. Nutarta ruošti bendrus Baltijos šalių pareiškimus apie Baltijos valsty-

bių laisvos prekybos sutartį ir ekonominių reformų eigą. Lietuvos delegacijai šiame komitete atstovauja patarėjas D. Sužiedėlis ir antroji sekretorė D. Kraulytė.

Tą pačią dieną Latvijos misijoje šių trijų šalių kultūrinių, socialinių ir humanitarinių reikalų atstovai derino pozicijas ir planus dėl mažumų ir kitų žmogaus teisių klausimų, kurie iškils debatų metu. Darbinėje grupėje Lietuvos Misijai atstovauja patarėja G. Damušytė.

Brazauskas: Lietuvos ir Lenkijos sutartimi

pripažintas sienų neliečiamumas

Vilnius, spalio 17 d. (Elta) — Ratifikavusios tarpvalstybinę sutartį, Lietuva ir Lenkija pratęsė tautų ir valstybių susitarimo procesą, kuris būdingas pokario laikotarpiui, pareiškė prezidentas Brazauskas įprastiniame pirmadienio pasikalbėjime Lietuvoje sraidiui. „Tai labai reikšmingas faktas mūsų šalims einant į Europos Sąjungą bei integruojantis į daugelį tarptautinių organizacijų. Tuo būdu mes prisidedame prie vieningos Europos kūrimo“, pabrėžė jis. Ypatinga sutarties reikšmė yra ta, pažymėjo prezidentas, kad joje pripažintas teritorinis neliečiamumas ir sienų vientisumas bei Lietuvos sostinė Vilnius. Brazauskas pabrėžė, kad sutarties pasirašymas yra tikrai pradžia didelio darbo toliau reguliuojant tarpvalstybinius santykius. Artimiausiu metu, sakė jis, reikėtų parengti ir pasirašyti laisvos prekybos sutartį tarp Lietuvos ir Lenkijos. Tarpvalstybinės sutarties pagrindu būtina sutvarkyti pasienio problemas, pirmiausiai sienų perėjimo bei muitinių.

Socialdemokratai kritikuoja Rusijos tranzito nuostatas

Vilnius, spalio 18 d. (Elta) — Seimas ir jo Nacionalinio saugumo komitetas palaipsniui nušalinami nuo svarbiausių Lietuvos užsienio bei vidaus politikos klausimų formavimo ir kontrolės, pareiškė spaudos konferencijoje šio komiteto narys, Socialdemokratų frakcijos atstovas Nikolajus Medvedevas. Kaip ir kitose postkomunistinėse šalyse, Lietuvoje stengiamasi vis labiau centralizuoti valdžią, sakė jis.

Nikolajus Medvedevas iš esmės patvirtino išvakarėse irgi spaudos konferencijoje opozicijos vado Vytauto Landsbergio pareiškimą, kad viena svarbiausių karinių ir pavojingų krovinių pervežimo taisyklių nuostatų, leidžianti tranzitą oro erdve, buvo priimta nieko apie tai nežinant Nacionalinio saugumo komiteto nariams. „Mes buvome tiesiog apgauti“, pasakė prelegentas.

Socialdemokratų nuomone, taisyklė yra dvi priimtinos nuostatos: pervežimų vienkartinis principas, įgalinantis nedelsiant nutraukti tranzitą, ir tai, kad ginklus ir žmones leidžiama vežti tik atskirai. Tačiau leidimas naudoti Lietuvos erdvę iš esmės panaikina šiuos pliusus, sakė Nikolajus Medvedevas. „Tai — savanoriškas suvereniteto atsisakymas“, pabrėžė jis.

Prelegentas pateikė kai kuriuos duomenis apie Rusijos karinių lėktuvų skraidymus virš Lietuvos. Balandžio mėnesį skrido kelios eskadros, kuriose buvo 194 lėktuvai. Gegužės mėnesį Lietuvos oro erdvę „keliaavo“ 143 naikintuvai. Visai neseniai, spalio pradžioje, skrido 37 sunkieji transporto lėktuvai, galintys pakelti labai didelį žmonių ar karinių krovinių skaičių.

„Aš netikiu“, sakė Nikolajus

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Landsbergis: Užsienio ambasadoriai nepritarė tranzitui

Vilnius, spalio 17 d. (Elta) — Karinio tranzito sutartis, kurią Lietuvos valdžia ketina sudaryti su Rusija, ir noras įstoti į NATO, kurį taip pat deklaruoja šalies vadovai, yra vienas kitam prieštaraujantis dalykas, pareiškė pirmadienį spaudos konferencijoje opozicijos vadas Vytautas Landsbergis. Valdantieji sluoksniai, teigiantys, jog norima integruotis į Vakarų, sutartimi sieja Lietuvą su visai priešinga puse, sakė jis.

Vakarų diplomatai, su kuriais Vytautas Landsbergis buvo susitikęs pastaruoju metu JAV, Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje, sakė jam, kad susidaro įspūdis, jog Lietuvos valdžia dėl karinio tranzito sutarties stengiasi netgi daugiau, negu pati Rusija.

Vytautas Landsbergis paneigė Užsienio reikalų ministro Povilo Gylio tvirtinimą, kad sutarties pritarę dvylikos didžiųjų užsienio valstybių ambasadoriai, su kuriais pastarasis susitiko Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos, kurie iš tikrųjų, pažymėjo Seimo opozicijos vadas, tai buvo tikrai informacinio pobūdžio susitikimas, kurio metu ambasadoriai buvo supažindinti su rengiamos sutarties principais. Pasak Vytauto Landsbergio, diplomatai ir atsakė diplomatiškai: darykite, kaip norite, jeigu esate įsitikinę,

jog tai nepavojinga šalies suverenumui.

Keista, jog valdžia supažindino su sutartimi visus, išskyrus pačius lietuvius, stebėjosi Vytautas Landsbergis. Apie ją, tikriausiai, sužinosime tada, kai jau būsime patekę į Rusijos glėbį, sakė jis. Net Seimo užsienio reikalų komiteto nariai, pasak Vytauto Landsbergio, nebuvo informuoti apie į sutartį įtrauktą karinį tranzitą oro transportu. Šios nuostatos pragaistingus padarinius atskleidė Karinių oro pajėgų vadovų pulkininkas Stasys Murza, todėl iš karto buvo atleistas iš pareigų.

Jis kritikavo Povilo Gylio pareiškimą, kad Lietuva prieštarauja priėmimui į NATO keliių Vidurio Europos valstybių, jeigu tarp jų nebūtų Lietuvos. Argi ministrui neaišku, kad jeigu šalia Lietuvos atsirastų naujos NATO narės, pavyzdžiui, Lenkija ir Čekija — dėl to Lietuva pasijus kur kas saugiau, klausė Landsbergis. Tokie pareiškimai, sakė jis, rodo tikrai užsienio politikos vadovų nekompetentingumą.

Paklaustas, ar opozicija nesiuršia kelti užsienio politikos vadovams apkaltos proceso, Vytautas Landsbergis atsakė, kad tai bus pradėta, jeigu jie pasirašys su Rusija sutartį dėl karinio tranzito.

JT atstovas: Lietuvoje nėra pažeidžiamos žmogaus teisės

Vilnius, spalio 17 d. (Elta) — Sekmadienį atvykęs į Lietuvą, Jungtinių Tautų vyriausiasis komisierius žmogaus teisėms Jose Ayala Lasso susitiko su tautinių mažumų ir nevyriausybinių organizacijų atstovais. Šiuo susitikimu metu Jungtinių Tautų pareigūnas sakė supratęs, kad viena pagrindinių Lietuvos vyriausybės politikos krypčių — žmogaus teisių apsauga.

Pirmadienį įvykusiame susitikime su ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi, vidaus reikalų ministru Romasiu Vaitėku, teisingumo ministru Jonu Prapiesčiu bei Užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu

Jose Ayala Lasso pagal vyriausybės ir nevyriausybinių organizacijų pateiktas ataskaitas susidarė įspūdis, kad Lietuvoje nepažeidžiamos tautinių mažumų teisės.

Pokalbioje svečias pabrėžė, kad būtina ratifikuoti dokumentus, užtikrinančius žmogaus teises — įstatymų planus dėl rasinės diskriminacijos ir kankinimų, protokolus dėl nelieturinių pilietybės žmonių teisių, mirties bausmės, prevencinio sulaukymo.

Spaudos konferencijoje taip pat dalyvavo Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasakė, jog susitikimas su J. Ayala Lasso — palanki proga aptarti žmogaus teisių padėtį Lietuvoje. Pasak ministro, jo nuomone šiuo klausimu sutampa su svečio vertinimu. Po pietų J. Ayala Lasso susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, Seimo pirmininku Česlovu Juršėnu, Seimo žmogaus teisių ir tautybių reikalų komiteto nariais, skaitė paskaitą Vilniaus universitete.

Jose Ayala Lasso yra pirmasis Jungtinių Tautų vyriausiasis komisierius žmogaus teisėms, spalio 16-21 dienomis besilankantis Baltijos valstybėse.

KALENDORIUS

Spalio 19 d.: Šv. Izaokas Jogues ir šv. Jonas de Brebeauf, Šiaurės Amerikos kankiniai. Jezuitai misionieriai, dirbę tarp Amerikos indėnų dabartinių JAV šiaurinėse teritorijose, nukankinti 1681 m.; Akvilinas, Gritė, Sanela.

Spalio 20 d.: Šv. Paulius Kryžiaus, kunigas (1694–1775); Vendelinas, Irena, Artemas, Gedainis, Saulė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

DAUGIAU AR MAŽIAU DĖMESIO PROGRAMAI GAMTOJE?

Jau nuo senų senovės žmogus ir gamta yra neatskiriami. Kalnai, medžiai, upės visada būna persipynę su žmogaus gyvenimu.

Dauguma žmonių, turėdami laisvą minutėlę, patraukia išsėdėti į gamtą. Juk ir visų valstybių skautai savo stovyklas rengia ne miestuose ar prie jų, o visada rengia toliau nuo triukšmo, nuo žmonių spūsties, eina kuo toliau į miškus ar į kalnus. Juk ir skautų įstatuose įrašyta, kad skautas — gamtos draugas. Todėl mano manymu, visas gamtos programas reikia vesti į gamtą. Vyspūsiškai reikia siekti, kad kiekvienas skautas būtų gamtos draugas, ne tik pagal įstatą, bet ir širdyje bei darbuose, gamtą puikiai pažinodamas, mylėdamas, tvarkydamas bei tausodamas. Norint pasiekti geresnių rezultatų, reikia nuo pat mažens eiti į gamtą: kalbėti apie medžius, gėles, dangų, gyvulius ir gamtos saugojimą. Mes visi puikiai žinome, kad iškirtus visus medžius žmonės neturėtų kuomi kvėpuoti, todėl ir skautai puikiai labai gerai žino, koki medelį galima kirsti savo lazda, gairėles kotui ar kokiam pionierių projektui, koki reikia auginti.

Kaip pavyzdį noriu pateikti vieną matytą vaizdėlį. Jubiliejine stovykloje: skautas nupjovė jauna medelį, kad galėtų pasidaryti gairėlei kotą, o tas medelis galėjo išaugti į didelį medį ir augti dar šimta metų. Kodėl skautas nupjovė medelį? Tikriausiai jam trūko meilės gamtai ir medžiui jau vaikystėje. Manau, kad jis tai padarė ne iš blogos valios, o nežinodamas. Per mažai, matyt, jam buvo aiškinta apie meilę gamtai, apie sveikų medžių svarbą. Juk gairėles kotui pasidaryti užtektų kokio krūmo, ar nesveikos medžio šakos. Jei prieš kirsdamas sveiką medį skautas būtų žinojęs kiek ilgai užtrunka tam medeliui išaugti, jis tikrai būtų jo nekiręs.

Aš puikiai prisimenu savo vaikystę, kai vaikščiavau grafo Pliaterio parke ir kiekvieną

kartą su didžiausiu susidomėjimu žiūrėdavau į šimtamečius medžius. Daug man pasakodavo mano promociūtė, močiūtė, mano tėvai apie to parko istoriją; man tas parkas buvo tarsi šventovė. Aš žinojau visus medžių pavadinimus ir kurioje parko dalyje koks medis auga. Man buvo be galo širdyje graudu, kai pernai sužinojau, jog audra nulaužė gražiausią, didžiausią, vienintelę parke Veimutinę pušį, kuri puikavosi parko centre. Man buvo skaudu, nes su ja aš augau nuo pat kūdikystės. Todėl nuo pat mažens vilkiukams reikia pradėti aiškinti, pasakoti apie gamtą: kuo daugiau rodyti jiems medžius, krūmus, gėles, vabalus, dangų su nuostabiomis, paslaptingomis žvaigždėmis.

Dabar stovyklose taip pat vyksta daug įdomių užsiėmimų, bet jų neturi būti mažinama, o priešingai, dauginama. Aš puikiai prisimenu savo pirmą stovyklą Kernavėje, tada mes keli skautai dalyvavome užsiėmimuose su vilkiukais, kuriuos pravedė kunigas Saulaitis. Buvo pasakojama vilkiukams apie jiems rūpimus klausimus: apie vabalus, grybus, medžius, akmenis. Buvo nuostabu žiūrėti su koku susidomėjimu vilkiukai klausėsi kunigo Saulaitio pasakojimų. Jiems viskas rūpėjo, apie viską norėjo sužinoti, ir kuo daugiau išgirsti. Įdomu buvo ir mums, jau vyresniesiems. Prisimenu ir kitą labai įdomų užsiėmimą gamtoje, kai buvau Rambynų stovykloje. Skautai suskirstyti grupėmis išėjo į mišką. Jie turėjo parnešti kuo daugiau įvairių rūšių augalų. Kita diena iš surinktų augalų buvo padarytas stendas ir po kiekvieno augalo buvo parašyti pavadinimai. Tai buvo didžiulė nauda: skautai galėjo susipažinti su įvairiais augalais, kurių prieš tai nežinojo. Galbūt reikėtų organizuoti konkursus, kas pažįsta daugiau augalų rūšių.

Tokios programos yra nuostabios ir be galo naudingos, bet,

Akademino Skautų sąjūdžio Vilniuje dalis narių š.m. Vasario 16-sios sueigoje. Iš dešinės: I eil. — Jolita Buzaitytė, dabar studijuojanti Didž. Britanijoje, II eil. — Rolandas Kačinskas, studijas tęsiantis Vengrijoje.

ASS 70 METŲ SUKAKTYJE SVEIKINIMAI IŠ VENGRIJOS

Akademino Skautų sąjūdžio 70 metų sukakties išvakarėse iš Vengrijos gautas vilniečio ASS nario Rolando Kačinsko laiškas, kuriame rašoma:

„Po ilgesnio laiko tarpo vėl Jums rašau, tik šį kartą ne iš Lietuvos, o iš Vengrijos, Budapešto miesto, kur pradėjau vienerių metų magistratūros mokslus Centrinėje Europos

universitete, kurį įkūrė George Soros, Amerikos vengras, milijonierius. Jis yra išvystęs plačią programą po visą centrinę ir rytų Europą, sukūręs atviros visuomenės fondus ir panašiai. Studijuojau politinius mokslus.

Vasara prabėgo kaip vėjas. Birželio mėnesį — valstybiniai egzaminai, liepos mėnesį — „Kernavės“ tunto stovykla, kurioje ėjau Brolijos pastovyklės viršininko ir komendanto pareigas, rugpjūčio mėnesį — ASS stovykla Medininkuose. Gi dalyvavau Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese, kaip Lietuvos dalis — organizatorius, o dar Dainų šventė ir pasirošimai į Vengriją... Tokios vasaros seniai neturėjau.

Jūs turbūt žinote, kad sesė Jolita Buzaitytė irgi pakėlė sparnus mokslams ir praktikai. Ji išvyko į Didžiąją Britaniją. Ir galiausiai norėčiau visus pasveikinti su Akademino Skautų sąjūdžio švente — spalio 16 diena. Perduokite mano sveikinimus visiems, visiems.

Ad Meliorem!

Rolandas Kačinskas

Vilniečiai brolis Rolandas ir šimė laiškė minima sesė Jolita Buzaitytė, Vilniaus „Kernavės“ tunto vadovybės ir ASS nariai, pernai dalyvavo JAV, Rako stovyklavietėje vykusiame LSS Jubiliejine stovykloje. Visi stovyklautojai juos maloniai prisimena.

Džiugu, kad ir į užsienius išvykę studijuoti palaiko ryšius su savo organizacija ir neužmiršta svarbių švenčių, dalyvaudami juose, kad ir laiškais ar sveikinimais.

Skautas vytiš kandidatas Saulius Dambauskas

SKAUTĖS ŠILUVOS MARIJOS ATLAIDUOSE ČIKAGOJE

Rugšėjo 8 dieną Čikagoje, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, prasidėjo Šiluvos Marijos atlaidų pamaldos. Šioje parapijoje daugiau negu keturiadesimt metų yra švenčiama Šv. Mergelės Marijos apsišvičimo Šiluvoje šventė, kuri tęsiasi ištisą savaitę.

Sekmadienį, rugšėjo 11 dieną, baigiant atlaidus įvyko eiseną, kuri 1:30 v. p.p. prasidėjo Marijos gimnazijos kieme. Diena buvo graži — saulėta ir nekaršta. Eiseną vedė parapijos pradinės mokyklos mokiniai. Juos sekusioje ilgoje procesijoje ėjo dauguma vyresnio amžiaus žmonės. Dalyvavo ir kelių organizacijų atstovai su vėliavomis. Į šią eiseną įsijungė ir mišrus būrelis uniformuotų Čikagos lietuvių skautų.

Procesijai suėjus į nuostabią puošnią perdažytą bažnyčią, buvo pradėtos pamaldos. Klebonas kun. Jonas Kuzinskas

KERNAVĖTĖS LIETUVOS KONSULATĖ

Šeštadienio, vasario 12 dienos popietę, „Kernavės“ tunto „M. Žauniūtės“ vyresnių skaučių kandidatų būrelio narės su globėja v.s. Maryte Utz rinkosi Lietuvos konsulato raštinėje, Balzeko muziejaus patalpose. Viena iš mūsų būrelio narių, sesė Danutė Genčiūtė, dirbama šeštadieniais konsulate, mus įleido į raštinę. Ten mūsų laukė konsulo padėjėja sesė Daiva Meilienė ir pats konsulas Vaclovas Kleiza. Vos sutilpo mūsų būrys. Kai kurioms teko po dvi susėsti ant vienos kėdės.

Jaukios raštinės sienas puošė žymesni Lietuvos vietovių fotografijų plakatai. Konsulas Kleiza paaiškino, kad šį raštinę skaitosi Lietuvos žemės žemės: o jis — jos atstovas. Išsamiai apibūdino skirtumus tarp ambasados ir konsulato, jų paskirties, uždavinių ir atsakomybių. Pažėrė, kad Čikagos konsulas negauna jokios finansinės paramos, bet susimoka savo išlaidas ir paremia ambasadą iš surinktų aptarnavimo mokesčių.

Mus pasveikino kaip pirmas iš visų lietuviškų organizacijų Čikagoje, susidomėjusias ir aplinkusias šią Lietuvos atstovybę. Kiekvienai teikė turistinį žurnalėlį, „Vilnius In Your Pocket“. Baigdamas šią įdomią išvyką, padėkojome konsului Kleizai ir sesei Meilienė už jų parodytą dėmesį ir nuosirdumą. Ateityje norėtumėm konsuliui padėti savo konkrečiais, gerais darbais. Žadame kasmet apsilankyti.

Kernavietė

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuadotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

„SIETUVOS“ DRAUGOVĖS SUEIGA

„Sietuvos“ vyr. skaučių ir skautininkų draugovės sueiga šį penktadienį, spalio 21 d., 7 val. vakaro vyks Lietuvių centre, Lemonte. Sueigoje, tarp kitų reikalų, bus ruošiamas siuntinys seneliams Lietuvoje. Visos sesės, turinčios seneliams tinkamų drabužių ar kitų reikmenų, prašomos juos atnešti į sueigą. Visos narės, o taip pat ir draugovės norinčios įsijungti sesės prašomos sueigoje dalyvauti.

- Kiekvienas „Draugo“ numeris, patekęs į Lietuvą, padeda griauti komunistinės sistemos idiegtą galvoseną.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0087; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJOS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždarai, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 9 v.v. - 12 ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm. antr. penkt. 9 v.v. - 3 v.p.p. ketv. 10 v.v. - 7 v.v., trečd. šešt. 10 v.v. - 2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

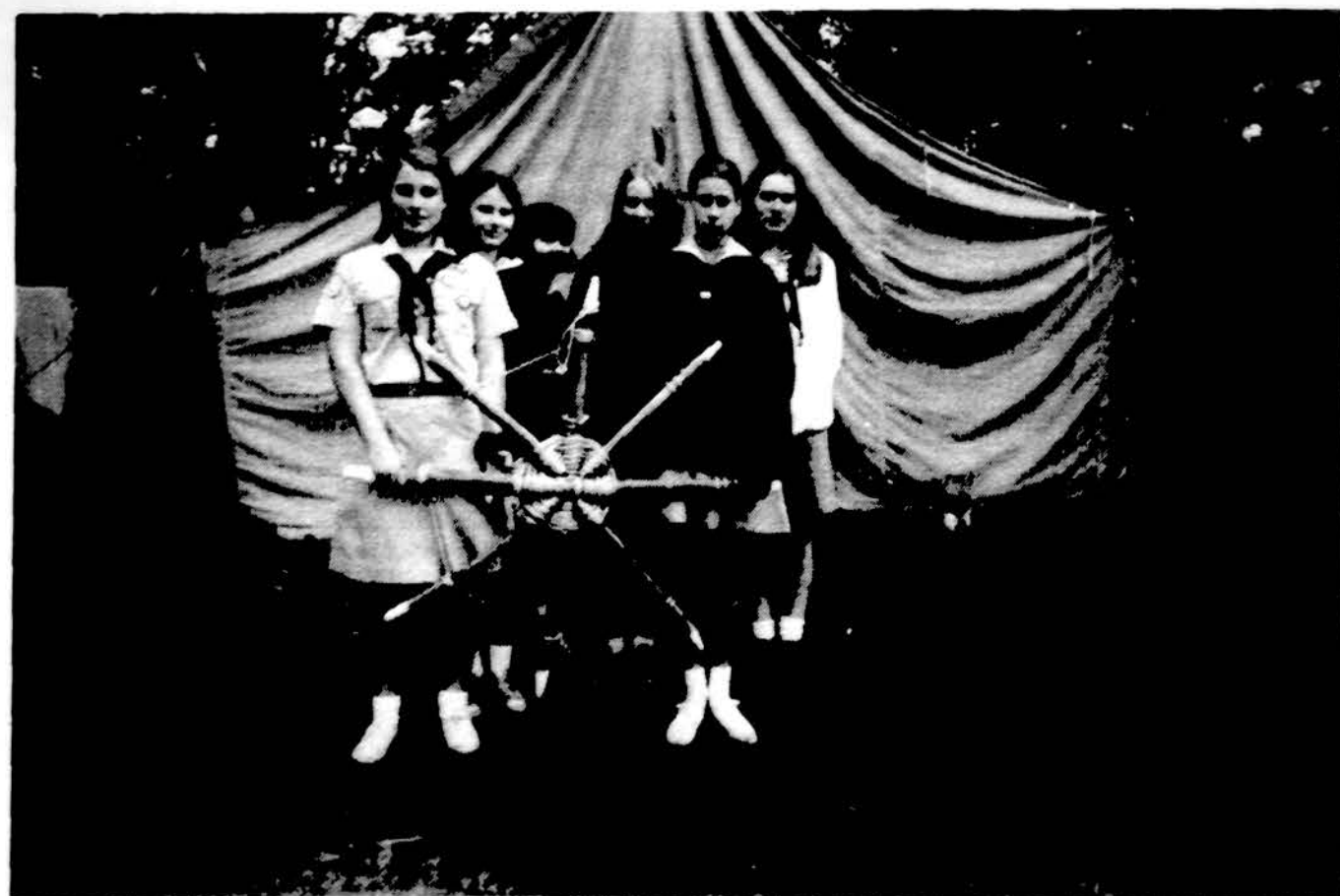
DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Jūrų skaučių valtis „Karaliaus Aro“ pastovyklėje š.m. rugpjūčio mėn. Rake vykusiame Čikagos skautijos stovykloje. Iš k. — Karina Turnerytė, Lina Lendraitytė, Marytė ir Laura Jokubauskaitės, Kristina Jonušaitė ir Karina Pauliūtė.

Nuotr. V. Lendraitienės

M. Utz

LIETUVIŲ TAUTOS KŪNĖ LIKĘ RANDAI

IGNAS MEDZIUKAS

Nepamatuoti lenkų spaudos priekaištai

Lietuvos ir Lenkijos sutartis pasirašyta. Galbūt greit ji bus abiejų pusių ratifikuota. Malonu, kad Lietuvoje apsilankė Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa. Mūsų vyriausybės nariai irgi lankėsi Varšuvoje. Taigi atrodo, kad oficialūs santykiai susiformavo. Bet lenkų spauda Lietuvoje ir Lenkijoje tebeieško priekabių. Lenkai garsiai šaukia, kodėl Armija Krajowa nenorima Lietuvoje užregistruoti kaip patriotinė organizacija, kovojusi dėl Lenkijos laisvės. Bet juk žinome, kad ši organizacija, jos nariai yra rankas susitepę nekaltų lietuvių krauju. Jie sako kovoje prieš kolaborantus, bet kokie kolaborantai galėjo būti beginkliai kūdikiai, vaikai, moterys ir seneliai, kurie buvo šios sufanatizuotos organizacijos aukos. Kas gi iš tikrųjų, jei ne Armija Krajowa kolaboravo su naciais? Jie, gavę iš vokiečių ginklų, juos panaudojo žudydami lietuvių gyventojus, užpildinėdami civilius pareigūnus ir Vietinės rinktinės karius.

Lenkų spaudoje nuolat prieštariaujama, kodėl neįregistruojamas lenkų universitetas, turintis 160 studentų. Nors Vilniaus pedagoginis universitetas turi polonistikos skyrių, bet būtinai jie nori turėti atskirą universitetą. Jų prestižas reikalauja, kad jie turėtų lenkišką universitetą, nors daug užsienio lenkų tam nepitaria. (Gal jie galvoja, kad su muzikais lietuviams jiems nedera kartu mokytis!)

Lenkai spaudoje jau ėmė pulti Vidmantą Pavilionį, naujai paskirtą Lietuvos konsulą Seinuose, išreklamuodami jį kaip kraštutinį nacionalistą, Lenkijoje nekenčiamą „Vilnius“ draugijos narį ir ideologą.

Nors sutartis su Lenkija nėra tokia, kokios Lietuva norėjo, būtent, kad būtų pasmerktas klaidingas gen. Želigovskio žygis, pasirašius Suvalkų sutartį, tuoj pat užimant Vilnių, suvaidinant „Litwa Srodkowa“ komediją ir prijungiant Vilniaus kraštą prie Lenkijos.

Vokiečių prezidentas R. Herzog viešai atsispašė lenkus už jiems padarytas skriaudas, bet lenkiškas „unarus“ neleido jiems panašiai pasielgti, pripažįstant ir apgailestaujant skriaudas ir neteisėsybes.

Sakoma, kad laikas gydo žaizdas, bet randai lieka. Lenkų spaudoje išpuoliai prieš lietuvių mus verčia pažvelgti į tuos randus ir prisiminti praeitį. Tikėdami lenkų gera valia ateityje, negalime užmiršti praeities skaudžių faktų, kurių neįmanoma ištrinti iš istorijos puslapių. Spalio 9-ji primena tautos kūnė padarytus randus.

Spalio įvykių prisimenant

Štai ką rašo apie 1927 m. įvykius Vilniuje ir krašte „Vilniaus goltota“: „Naktį iš spalio 4 į 5 lenkai padarė kratas ir areštavę uždarė Lukiškių kalėjime „Ryto“ draugijos pirmininką kun. prof. Petrą Kraujalį, Lietuvių mokytojų seminarijos direktorių ir Sv. Mikalojaus bažnyčios kleboną kun. Kristupą Čibirą, seminarijos mokyto. kun. Vincą Taškūną ir mokyto. Povilą Karaziją, Lietuvių labdarybės draugijos pirmininką kun. Praną Bieliauską.

Kitą dieną lenkai suėmė Vilniaus krašto švietėją kun. Nikodemą Raštutį, Valkininkų kleboną kun. Joną Kraujalį, Gervėčių kleboną kun. Ambraziejų Jakovani, Marcinkonių kleboną kun. Ruką, Seinuose kun. Petrą Dvaranauską, Punksko vikarą kun. Steponą Venciu, Lieponių lietuvių

mokyklos vedėją Stasį Kazakevičių ir buvusią mokytoją Kazakevičiūtę.

Taip pat buvo areštuotas Adučiškio klebonas kun. B. Krištopanis, Kaltininkų klebonas kun. A. Mikaila ir Vydishio klebonas kun. Vincas Bobinas.

Tuo pat laiku areštuoti V.D. gimnazijos mokyto. Kostas Aleksa, Sv. Mikalojaus prieglaudos vedėjas ir „Vilniaus varp“ redaktorė Marija Žukauskaitė, mokytojų seminarijos mokiniai – Bronius Leskevičius, Petras Vaitulionis, Teofilus Sukačkas, Sv. Zitos draugijos pirmininkė Ursulė Steponavičiūtė, valdybos narės Marija Girdžiūtė ir Elena Lukoševičiūtė.

Padarytos kratos lietuvių mokytojų seminarijoje. Nieko nerasta, buvęs direktorius Juozas Kairiūkštis ir jo sūnus Vytautas buvo sumiti, bet tą pačią dieną paleisti. Sulaikyti buvo ir keletas mokytojų, bet jie buvo irgi paleisti.

Vilniaus lenkų švietimo kurtorių spalio 5 d. uždarė lietuvių mokytojų seminariją, veikusią nuo 1915 m., kurioje mokėsi 291 mokinys.

Vilniaus „Ryto“ švietimo draugija gavo mokyklų kurtoriaus raštą, kuriame pranešta, kad uždaromos 42 lietuvių pradžios mokyklos. Gardino apskrityje, uždariant lietuvių mokyklas, buvo areštuota 15 mokytojų, kurie buvo varomi į Gardino kalėjimą 14 policininkų su nuogais kardais rankose. Po dviejų dienų jie buvo paleisti.

Spalio 14 d. lenkai ištrėmė nepriklausomą Lietuvą 12 asmenų: kun. N. Raštutį, kun. J. Karvelį, kan. P. Dvaranauską, kun. S. Venciu, Marcinkonių klebonijos šeimininkę M. Baibokaite, Juliją ir Stasį Pangonius, A. Tarutį, A. Mažeikienę ir 3 žydus. Iki demarkacijos linijos juos palydėjo Vilniaus Trakų apskrities viršininko padėjėjas.

Kaune, susirinkę kilę iš okupuotų lenkų krašto lietuviai ir dantai, besimokantieji Lietuvos universitete, dėl lenkų persekiojimo ir uždarinimo lietuvių mokyklų priėmė rezoliuciją, prašydami Lietuvos vyriausybės, kad būtų sulaikyti lenkų mokykloms Lietuvoje subsidijos ir uždarytos lenkinančios lietuvių „Pochodnia“ ir „Oswiata“ lenkų draugijos, kad būtų prižiūrimos lenkų prieglaudos ir darželiai, kuriuose lenkinami lietuvių vaikai.

Dėl mokyklų uždarymo ir Vilniaus krašto piliiečių ištrėmimo Lietuvos vyriausybė pasiuntė telegramą Tautų Sąjungai.

Spalio 9 d. lenkų vyriausybė Vilniuje paminėjo iš lietuvių atėmimo sukaktį. Bazilikoje buvo pamaldas. Generolas L. Želigovskis priėmė kariuomenės parada. Vakare įvyko pokylis, dalyvaujant maršalui Pilsudskui, Želigovskiui, ministrams, karininkams ir diduomenėi.

Nepriklausomoje Lietuvoje spalio 9 buvo gedulo diena. Buvo iškabinos tautinės vėliavos, perrištos juodo kaspinu. Laikraščiai išėjo juodais rėmė-

liais. Studenčiai padengė kepurės juodu šydu. Bažnyčiose buvo pamaldos už žuvusius dėl Vilniaus. 12 val. buvo susikaupimo momentas – vienai minutei sustojo judėjimas mieste.

PALANGOS PABLŪDIMIAI KAIP PO STICHINĖS NELAIMĖS

Pasak Palangos valstybinės komunalinio ūkio imonės direktoriaus Viktoro Geco, baigiantis vasaros sezonui, kurorto paplūdimiai atrodo kaip po stichinės nelaimės – nuniokotos kopos, išvartyti suoliai, išardytos persirengimo kabinos.

Šiais metais Palangos miesto valdžia paplūdimiams tvarkyti skyrė 60,000 litų: 11,000 žiemai ir 49,000 vasarai. Iš šių lėšų buvo sutvarkytos dėl lėšų stokos ketverius metus neveikusios vandens kolonėlės, atstatyta paplūdimio radifikacija. Po trejų metų pertraukos poilsiaujantys paplūdimyje vėl girdėjo informaciją apie oro ir vandens temperatūrą, kurorte vykstančius renginius.

Šią vasarą Palangos paplūdimiai nusitęsė 10 km ruožu nuo šalies prezidento vasaros rezidencijos „Auska“ iki Kunigiškių. Atostogaujantys lepinosi ir 8 km paplūdimyje Šventoji. Čia dirbo dvidešimt dar sezoniniai Palangos ir atstovai Šventosios paplūdimių tvarkytojai, padėjo aštuoniolika bedarbių.

Pasak imonės direktoriaus, kiekvieną dieną 5 val. ryto į paplūdimius suėję tvarkytojai aptikdavo įvairiausių daiktų – nesuskaičiuojamą kiekį butelių, skardinių nuo alaus, popierių ir net apatinio trikotažo atributų. Atostogaujantys, nespeję vakarais pasilinksinti kavinėse, puotas pr. tėsavo kopose, kur, pasak direktoriaus, vyko „masiniai renginiai“. Todėl kiek anksčiau į paplūdimį atėjo poilsiautojai čia dar galėdavo rasti ne tik nebaigtų gerti alkoholinių gerimų, bet ir užkandus.

Pasak V. Geco, per šį vasaros sezoną iš Palangos paplūdimių buvo išvežta 1,021 kubinis metras šiukšlių – 20 kubinių metrų kasdien. Pernai, sprendžiant pagal atliekų skaičių, paplūdimiai buvo teršiami keturis kartus mažiau.

Šią vasarą Palangos paplūdimiuose buvo įrengtos 96 persirengimo kabinos. Rugsėjo pabaigoje jų liko 50: 46 kabinų lentas poilsiaujantys paplūdimyje panaudojo palapinėms, pavėnėms įrengti ar kitoms pramogoms.

Tvarkytojai vos spėdavo pakęsti šiukšlių dėžes ar suoliukus. Nežinia, ką reikės daryti su aštuoniomis vandens kolonėlėmis, kurios poilsiautojų

Juk „jeigu“ galima nugalėti

Mes jas su pasididžiavimu vadindavome „vargu mokyklomis“, ne todėl, kad motulė prie ratelio, kaip žinomojoje V. Rimšos skulptūroje, mokė vaikus skaityti iš uždraustos maldaknygės, bet dėl to, kad mokiniai, mokytojai ir tėvai turėjo nemažai sunkumų prie savo kasdieninio darbo ar mokymosi pridėti dar ir šeštadienį, skiriant jį lietuviškam švietimui.

Tos mūsų šeštadieninės lietuviškos mokyklos – tikras unikumas, gimęs iš gilaus troškimo mokytis gimtosios kalbos egzistenciją svetimuose kraštuose. Toks ryžtas reikalavo pastangų ir pasiaukojimo, tačiau nuolat atsirado – ir tebeatsiranda – „užkietėjusių“ lietuvių, kurių vaikai kas šeštadienį rinkosi – ir tebesirenka – į tas „vargu mokyklas“. Šiame nuo lietuviškos mokyklų išeigimo sukanka 45 metai. Tai jau nemažas laiko tarpas, kurio slinktyje lietuviškoji mokykla išgyveno isikūrimą, vėslaus klestėjimo amžių, nuosmukį dėl mokinių sumažėjimo ir vėl jautiamą atgijimą.

Su lietuviškomis mokyklomis, ypač Čikagoje, teko susipažinti iš įvairių perspektyvų. Pirmiausia iš klasės suolu, kai, vos atvykus iš Vokietijos, teko lankyti Čikagos aukštesniąją lit. mokyklą. Jeigu ir nebuvo reikiamų vadovėlių, kompiuterių, modernių mokslo priemonių, bet už tai turėjome mokytojus su tokiu gausiu žinių lobynu, kad net didžiausi „kietagalviai“ negalėjo nepasinaudoti kas šeštadienį pateikiama lietuviškos medžiaga.

Daug vėliau teko lit. švietimą patirti prie mokytojo stalo. Dvidešimt penkeri metai taip pat ilgą laiko tarpą: daug šeštadienių praleista, mėginant įtikinti mokinius, kad vis dėlto svarbu linksniuoti dalykus, rašyti temas ir pažinti lietuvių literatūros klasikus. Pradžioje klasėse sėdėjo po kelias dešimtis mokinių, vėliau tos dešimtys sudėlio, nutrupėjo vos į kelis.

Beveik nuo pat lit. mokyklų steigimo pradžios teko susidur-

ti su būtinybe kaip nors pateisinti jų egzistenciją, įtikinti mokinius (vėliau ir jų tėvus), jog visų tų šeštadienių darbas ir vertas visapusiško pasiaukojimo. Patriotizmo čia neužteko, ypač vėlesniais metais, kai jau ir tėvai pradėjo turėti sunkumų su lietuvių kalba. Tačiau mokyklos išliko. Tiesa, kai kurios turėjo užsidiaryti ar susijungti su kitomis. Reikėjo keisti mokymo programą ir metodiką. Ne vien mokiniai, bet ir mokytojai nebepajėgė laikytis ankstesniųjų programų, nes lietuvių kalbos mokėjimas vis menkėjo. Jeigu kas paklaustų, ar verta tiek pastangų skirti lietuviškos kalbos mokymui užsienyje, sakytume labai tvirtą, nesvyruojantį, neabejojantį TAIP! Lituanistinės mokyklos išaugino ne vieną kartą susipratusių lietuvių, kurie jungėsi ir tebesijungia į lietuviškosios visuomenės veiklą, rūpinasi Lietuvos reikalais.

O kaip su ateitimi? Čia viskas priklauso nuo to užsispyrusio, įkyraus „jeigu“: jeigu lit. mokykla toliau nesustabars, keisis ir prisitaikys vis naujiems laiko poreikiams; jeigu mes visi – ir tie, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, ir tie, kurių vaikai jau užaugę – suprasime, kad kaip tik lietuviškosios mokykloje glūdi lietuviškumo išlikimo pradai; jeigu mūsų pastangų nesugriauš Lietuva... Taip, Lietuva! Jau vis dažniau pasitaiko, kad lietuviukai, atvykę iš tėvynės, ar mūsų jaunimui ten lankantis, nebeneri lietuviškai kalbėtis. Jiems labai svarbu „praktikuotis“ anglų kalba, todėl su užsienio tautiečiais nori angliskai švebeldžiuti. Mūsų šeimoms tik to ir reikia!

Lituanistinės mokyklos dar nenustojo svarbos. 45 metai – garbinga sukaktis, bet reikia ir toliau tvirtai žengti lietuviškojo švietimo keliu, bendromis jėgomis nugalint visus „jeigu“, remiant švietimo tarybos (JAV LB) ir švietimo komisijos (Kanados LB) pastangas išlaikyti lit. mokyklas ir skatinant jas leisti savo atžalyną.

dėka tapo nuolat veikiančiais fontanais.

Pasak komunalinio ūkio imonės direktoriaus, atostogaujantių išdaigos paplūdimiuose Palangai kainavo 60,000 litų, o per tris vasaros mėnesius išna-

dotos lėšos skirtos visų šių metų pajūrio priežiūrai. Kadangi imonė nesitiki naujų asignavimų, rudenį į pagalbą bus pakviesti trijų vidurinių mokyklų mokytojai.

„Lietuvos rytas“, 08.29)

Lemonto Pasaulio lietuvių centro ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos darbuotojai „Draugo“ bankete. Sėdi iš kairės: Marcelė Jonušienė, kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ, Danguolė ir Petras Griganičai ir Aldona Palekienė. Stovi: Vytas Jonušas, Bronė Nainienė, Kazys Laukaitis, Juzelė Laukaitienė ir Juozas Palekas.

Nuotr. Jono Tamulaičio

VAKARAI Į RYTUS, RYTAI ATGAL – IR VĖL ATGAL

VYTAUTAS VOLERTAS

9

Vyko įdomus, nors pavojingas žaidimas. Bėgti ir gaudyti, slėptis ir ieškoti – tai toks ejo karas tarp vokiečių ir lietuvių jaunimo. Gaudytojai vokiečiai dažnai pasiklysdavo. Prievarta yra labai sunku kovoti prieš tautą, tegul ir mažą, kurioje už kiekvieno medžio, už kiekvieno krūmo, už kiekvieno akmens, už kiekvieno kupstelio galima slėptis, gintis, o visi kiti „nematė“ ir „nežinojo“, kur tu dingai. Bolševikams buvo geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau sunaikino. Vokiečiai išdavikų neturėjo ir net aktyviai jų neieškojo, kariuomenė braidžiojo fronte, todėl Lietuvoje jiems liko tik skelbimas potvarkių, kurių niekas nevykdė. Vienai katei kovoti prieš būrį pelių nėra lengva, o vokiečiai katė, fronto nesėkmės buvę geriau – jie tautoje rado išdavikų. Todėl lietuvių šimteriopai daugiau

DEVYNI TURININGO GYVENIMO DEŠIMTMEČIAI

Galbūt kada nors istorija įvertins, kad šis šimtmetis mūsų tautai yra pats įvairiausias ir spalvingiausias. Amžių istorijoje jis liks pažymėtas neužmirštamais mūsų tautos laimėjimais, laisvės džiaugsmams ir sunkios vergijos žymėmis.

Šiandien mūsų gyvųjų tėvų skaičiuje jau beliko vos keli, kuriems teko stebėti ir išgyventi šio šimtmečio įvykių kaitą. Viena tokių palikuonių, Alena Vileišytė-Devenienė-Grigaitienė, spalio 1 d. St. Petersburg, FL, šventė savo devynių dešimčių amžiaus metų sukaktį.

Ji gimė 1904 metais. O juk tais metais mūsų knygnešiai laimėjo kovą už lietuviško spausdinto žodžio laisvę, kuri staiga pasipuošė gražiausiais tautinio atgimimo žiedais. Tad ir Alena, vos tik užsilaukusi gimnazistės uniformą Vilniuje, tuojau įsijungė į mūsų tautinės rezistencijos kovą. Ypač drąsiai ji priešinosi lenkų užmačioms.

Vėliau jai teko laimėti džiaugtis Lietuvos nepriklausomo gyvenimo džiaugsmams, stebėti tautos pavergimo siaubą, išklysti į platių pasaulių ir vėl pasitikti kovo 11 dienos laimėjimus.

Sukaktuvinė, pilna šio žodžio prasme, visą savo ilgą gyvenimą yra pašventusi savajai tautai, savo žmonėms. Ji yra garbingosios Vileišių šeimos palikuonė. Ši šeima yra kilusi iš Medinių kaimo pastogės (Pavalia apskr.). Keturi sūnūs, siekiami mokslo šviesos, aplėdo Medinius ir išklydo į platių pasaulių. Tačiau jie tame pasaulyje nepaklydo. Iš Medinių jie išsinešė gimtojo sodžiaus meilę ir nenumaldomą norą tarnauti to kaimo žmonėms.

Kraujo keliu šis pasišventimas perėjo ir į Elenos širdį. Visuomeninio darbo meilę, kūrybinę nuotaiką ir optimizmą, be abejo, ji paveldėjo iš savo tėvo Jono Vileišio. Jis buvo ryškių demokratinių įsitikinimų asmenybė, žymus politikas ir pasišventęs savivaldybininkas. Jis pirmas suprato mūsų tautos demokratijos ilgesį ir prisidėjo prie Demokratų partijos įsteigimo dar anais caro vergijos metais.

Nepriklausomoje Lietuvoje ant šventosios upės kranto De-

veniai įsigijo ūkį. Trumpu laiku ji pavyzdinčiai sutvarkė. Tuo pačiu Alena įsijungė į Lietuvos kaimo žmonių kasdieninį gyvenimą.

Jai ypač rūpėjo sunki Lietuvos ūkininkų moters dalis. Tad bendromis jėgomis jų gyvenimą pagerinti, ji suorganizavo Lietuvos ūkininkų draugiją ir jai vadovavo. Trumpu laiku šios draugijos skyrių tinklas apjuosė visą šalį ir savaime tapo lyg profesinė ūkininkų organizacija.

Karo audros nubloškė Devenius į šią laisvųjų šalį. Alena jau pirmą dieną visa energija įsijungė į Amerikos lietuvių visuomeninę, politinę, šalpos ir kultūrinę veiklą. Pirmiausia įstojo į „Sandaros“ ir SLA organizacijas. Atstovavo šioms organizacijoms visose bendrinėse Amerikos lietuvių organizacijose ir dar šiandien yra veik visu šių organizacijų vadovybėse.

Taip pat ji visomis jėgomis rėmė ir mūsų tautos išsilavinimo pastangas. Atstovavo Valsietiečių liaudininkų s-gai, VLIKui ir buvo VLIKo Pildomosios tarybos pirm. O, be to, labai daug prisidėjo prie Tarptautinės ūkininkų s-gos („Žaliojo internacionalo“) veiklos atgaivinimo Vakarų pasaulyje.

Spalio 1 d. Floridoje buvo pūkavimas. Tad ir nenuostabu, kad ta pavakarių veik pusšimtis giminių, draugų ir artimųjų suplaukė į Grigaitių namus pasidalinti Alenos reikšmingo gimtadienio džiaugsmu.

Prie vaišių stalo sveikinimo žodžius tarė jos du sūnūs ir sesuo Rita Bagdonienė. Kiek ilgesniu žodžiu sukaktuvinėms asmenybė ir jos gyvenimo apybraižas išsakė J. Daugėla. Jis taip pat perdavė jos idėjas draugų ir bendraminčių (varpininkų-liaudininkų) sveikinimus. Be to, buvo paskaitytas pluoštas sveikinimų laiškais ir telegramomis. Buvo sveikinimų ir iš Lietuvos. Jų skaičiuje – dukros Dalios ir žento dr. K. Bobelio.

Rytojaus dieną Alenos gimtadienis deramai buvo prisimintas ir tradicinių St. Petersburgo lietuvių pietų metu. Džiugu, kad Alena, sulaukusi tokio brandaus amžiaus, dar vis švyti savo įgimtu dvasiniu entuziazmu. Ji stengiasi šią šviesią nuotaiką

Westinghouse Energy Center naudoti personaliniai kompiuteriai perduodami KTU mokymo tikslams. Pirmasis iš dešinės – Vytautas Miselis.

SAVŲJŲ IR SVETIMŲJŲ TALKA

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, atsirado žymiai didesnės galimybės Lietuvos žmonėms pamatyti pasaulį, bendrauti su kitomis šalimis, įgyti patyrimo įvairiose srityse. Štai mes, devyni inžinieriai iš Lietuvos, Westinghouse Electric Corporation ir Lietuvos Energetikos Institui sudarius bendradarbiavimo sutartį, nuo šių metų sausio mėnesio dirbame, o tuo pačiu mokomės ir keliame savo kvalifikaciją. Westinghouse Energy Center, Monroeville, PA. Lietuva šiuo metu turi galingą atominę elektrinę Ignalinos krašte, tačiau palyginti gana greitai ji bus atidurbusi savo laiką. Ir kas žino, galbūt nauja, moderniška

perduoti ir savo palikuonims. Jos tauraus ir kūrybingo gyvenimo pavyzdys turėtų kurybine nuotaika uždegti ir mūsų priaugančias kartas, o jos politinio gyvenimo samprata ir tikėjimas į demokratijos idealus turėtų žavėti ir šių dienų Lietuvos politikus.

Šis malonus vakaras Grigaitių pastogėje visiems paliko neužmirštamą įspūdį.

J.Dgl.

atominę elektrinę Lietuvoje bus pastatyta kaip tik pagal Westinghouse projektą. Šiuo atveju mūsų įgytos žinios ir patyrimas tikrai būtų naudingas, įgyvendinant šį planą.

Suprantama, kad mums, ką tik atvykusiems į svečią šalį, iškilo daug įvairiausių problemų. Tiek darbe, tiek po darbo mus supantys žmonės visada tikrai draugiškai ir geranoriškai mums padeda. Tačiau mums labai pasisekė, kad kartu su mumis toje pačioje firmoje dirba Amerikos lietuvis – vyresnysis inžinierius Vytautas Miselis. Jis – įdomaus ir sudėtingo likimo žmogus. Vokietija, Argentina, JAV – šios šalys priglaudė Vytauto tėvą, nepriklausomos Lietuvos karininką, šeimą, 1944 metais dėl suprantamų priežasčių palikusią tėvynę.

Vytauto tvirtas lietuviškas būdas pasireiškė tiek siekiant mokslų Illinois Institute of Technology ar Pittsburgh Mellon University, kur tapo atominės energetikos magistras, tiek ir sporte. Dar gyvendamas Čikagoje, žaidė futbolą „Liths“ komandoje, dirbo su akademikais skautais. 1966 metais

persikėlęs gyventi prie Pittsburgho, suorganizavo ir treniravo vaikų europietiško futbolo komandą. O dviračių sportui neabejingas ir dabar – dviratis paruoštas bet kada išklikti Pensilvanijos keleliais.

Zavi Vytauto energija ir veiklumas. Jo rūpesčio dėka mes, lietuviai, turime galimybę kelti kvalifikaciją Westinghouse. Jo rūpesčio dėka naudoti, bet puikiai tinkantys mokymo reikalingams personaliniai kompiuteriai perduoti Kauno Technologijos universitetui. O šiuo metu gegužės mėnesį Vytautas pirmą kartą po šitiek metų lankėsi Lietuvoje, kur kaip tarptautinės komisijos narys dalysoji savo daugiame darbo patirtimi Ignalinos Atominėje elektrinėje, Lietuvos Energetikos institute. Visa tai – puikus tikros pagalbos Lietuvai pavyzdys.

Laikas bėga labai greitai. Ne už kalnų tas laikas, kai mes turėjome grįžti atgal į Lietuvą. Ir visada prisiminsime tiek Vytautą, tiek jo žmoną Danutę. Jų namuose, kur taip gražiai išsaugotas lietuviškas žodis, lietuviška dvasia, mes visada jaučiamės, kaip savo namuose – čia gera, ramu, jauku.

Visi mes jiems linkime tvirtos sveikatos, žvalios nuotaikos ir daug daug gerų darbų ateityje!

Juozas Gudžinskas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaidos

FOR RE NT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., viename arba dvieju suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Aliną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 4 kamb. butas Brighton Parko apyl. viename ar 2 suaugusiems asmenims. Kreiptis: 312-247-3838.

Išnuomojamas apšildomas 3 kamb. butas arti Marquette Parko. \$425 mėn. Skambinti: 708-599-5913.

HELP WANTED

Ieškome virėjos-šeimninkės penkioms dienoms per savaitę dirbti Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Turi turėti leidimą dirbti. Prašome skambinti tel. (708) 257-8787 dienos metu arba (708) 968-0184 vakare iki 9 val.

Ieškome vyro dirbti Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte 40 val. per savaitę. Alga pagal susitarimą. Turi turėti leidimą dirbti. Prašome skambinti tel. (708) 257-8787 dienos metu arba (708) 968-0184 vakare iki 9 val.

Washington, D.C.
„Landscaping“ kompanija
Ieško darbininko.
Pradžiai alga \$6 val.
Skambinti
Aleksui Škirpai, tel. 202-244-2373

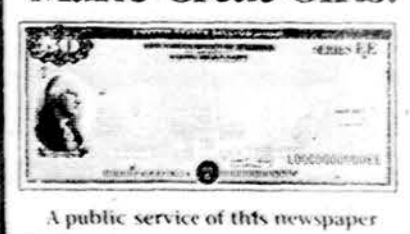
SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

Reikalinga lietuviškai kalbanti moteris padėti namų ruošoje Philadelphia, PA apylinkėse. Alga, kambarys, maistas, kelionė bus apmokėta. Kreiptis 215-567-7129 arba 215-731-9489.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions, kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Pažintis su Amerika (JAV)

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Šalčinio knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pažintis su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus idomos medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama

„Drauge“ ir kitur. Platintojams - nuolaida. Kaina - 13.59 JAV dol. plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti:
V. Šalčinys, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

Prenumeruokite BRIDGES

JAV Lietuvių Bendruomenės žurnalas anglų kalba leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenumerata - \$18.00 - JAV, \$32.00 - Užsienyje

Puiki dovana giminiams, draugams, ypač anūkams!

Čekius rašyti ir siųsti: BRIDGES
2715 E. Allegheny Ave.
Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

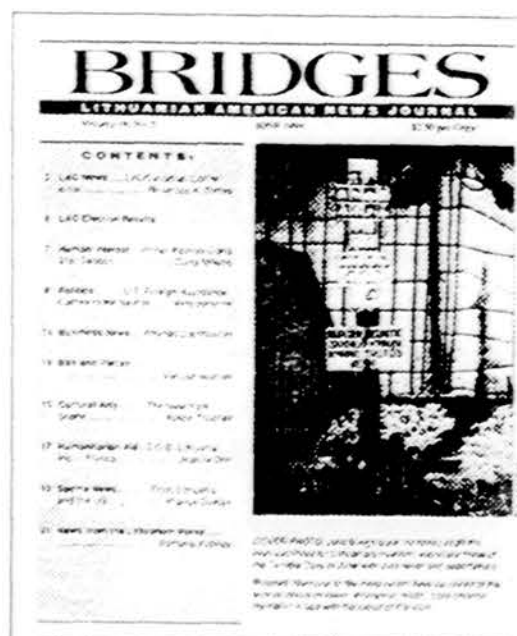
vardas/pavardė

adresas

miestas

valstija

zip

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and **VILNIUS, LITHUANIA.**

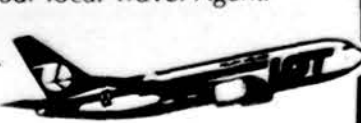
Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

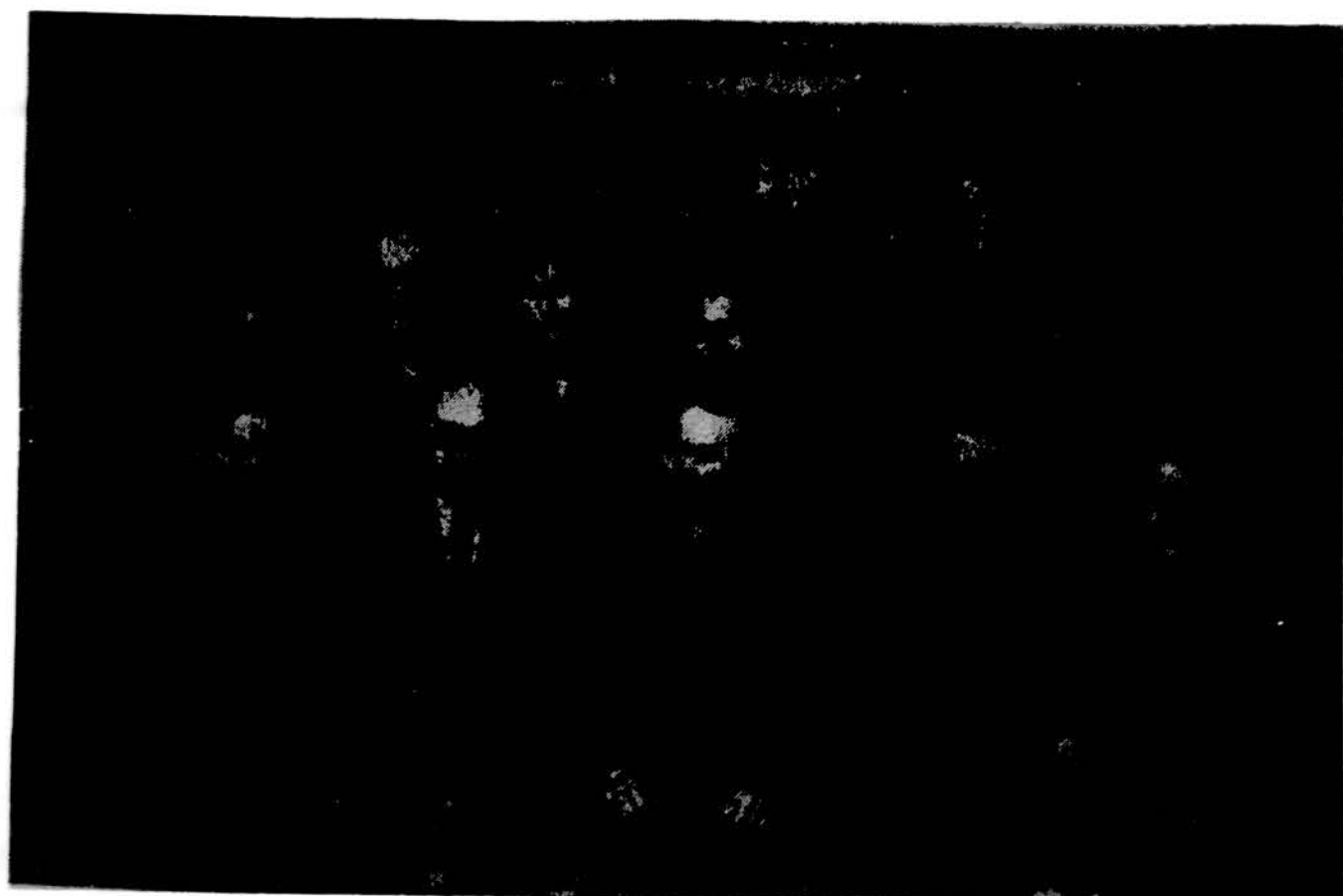
New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

Lumdelininkas (1935 m. Kupiškis).

Nuotr. Balio Buračo

P. Maldeikis (sėdi antras iš kairės) su Hanau gimnazijos III laidos abiturientais 1948 metais.

„KAD LIETUVIS VAIKAS PASIJUSTŲ LIETUVIŲ TAUTOS ŽMOGUMI...“

Petrui Maldeikiui – 90 metų
Kęstutis Peckus, PhD.

Spalio 19 d. minime Petro Maldeikio, didelės erudicijos pedagogo, vieno užsienio lietuvių švietimo organizatoriaus ir visuomenės veikėjo, 90-ąją gimimo sukaktį.

Beveik prieš metus išskelbė Amžinybėn, jis mums paliko prasmingų darbų, parodančių pedagoginės minties įvairumą ir gilumą nepriklausomos Lietuvos ir užsienio lietuvių švietėjų pastangas taip organizuoti jaunomenės ugdymą, kad būtų išlaikytas, iš kartos į kartą perduotas ir nuolat brandinamas tautinis sąmoningumas.

P. Maldeikis gimė 1904 m. spalio 19 d. Barkūnų kaime, Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje. 1927 m., baigęs Ukmergės gimnaziją, jis įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, kur studijavo pedagogiką, lietuvių kalbą ir literatūrą ir anglų kalbą. Po studijų 1932-1939 m. dirbo Kauno Aklųjų instituto direktoriumi, vėliau Marijampolės Mokytojų seminarijos, Kauno 9-osios gimnazijos mokytoju, 1941-1944 m. Kauno Mokytojų seminarijos direktoriumi. 1943 m. Vytauto Didžiojo universitetui įteikė disertaciją „Koedukacija psichologiniu požiūriu“, kurią teigiamai įvertino profesoriai P. Kuraitis, A. Maceina, Ig. Malinauskas. Vokiečiams uždarius universitetą, disertacija liko neapginta.

Baigiantis Antrajam pasauliniam karui, P. Maldeikis su žmona pasitraukė į Austriją, kiek vėliau – į Vokietiją. Atsidūręs svetur, P. Maldeikis greit įsitraukė į švietėjišką veiklą: buvo Hesenso provincijos švietimo įgaliotiniu, Hanau lietuvių gimnazijos direktoriumi. 1947 m. buvo išrinktas Lietuvių tremtinių mokytojų sąjungos pirmininku.

1949 metais atvykęs į JAV, iš karto įsijungė į liuanistinių mokyklų steigimo vaju, buvo nepamainomas paskaitininkas, idomus pašnekovas, pedagogikos autoritetas. Buvo Illinois Lietuvių mokytojų sąjungos valdybos nariu, kartu su Č. Grinčevičiumi ir B. Babrausku 1967 m. įsteigė Cicero Lietuvių studijų institutą, visokeriopai rėmė Čikagos Lietuvių vaikų teatrą, Čikagos Pedagoginiame liuanistikos institute dėstė pedagogikos ir psichologijos pradmenis, vadovavo Čikagos Lietuvių intelektualų mokslinių studijų klubui.

Jis buvo nuolatinis periodinės spaudos bendradarbis. Potraukį jai atsinešė, matyt, iš jaunystės, kai Ukmergės gimnazijoje leido ateitininkų laikraštėli. Nepriklausomoje Lietuvoje rašė „Lie-

tuvos mokyklai“, „XX amžiui“, Vokietijoje ir JAV – „Tremtinių mokyklai“, „Draugui“, „Aidams“, „Laiškai lietuviams“. Buvo kruopštus JAV Lietuvių Bendruomenės liuanistinio ugdymo žurnalo „Švietimo gairės“ (1969-1975), Krikščionių demokratų partijos leidinio „Tėvynės sargas“ (1976-1983) redaktorius.

Pasitraukęs iš aktyvios pedagoginės ir kultūrinės veiklos, dar ilgai gyveno liuanistinio rūpesčių, džiaugėsi kiekviena nauja knyga, straipsniu, įvykiu.

P. Maldeikio pedagoginiai akirčiai buvo platūs – domėjosi žmogaus būties ir ugdymo problemomis, žymiomis tautos asmenybėmis (J. Rūgys, V. Endziulaičius, M. Krupavičius), užsienio liuanistinio jaunomenės vieta jo tautinei prigimčiai svetimoje šalyje.

Pedagogą domino įvairiausi žmogaus būties klausimai – melas ir teisingumas („Melas kaip pedagoginė problema“, 1938), inteligencija ir intelektas („Inteligencija ir jos tyrimas“, 1939), individo valia ir silpnumas („Valia ir jos ugdymas“, 1940).

Jo pedagogines pažiūras ir įsitikinimus suformavo nepriklausomos Lietuvos ugdymo samprata, pagrįsta dvasinėmis, intelektualinėmis, estetinėmis ir religinėmis vertybėmis. P. Maldeikis auklėjimo problemas atliko pažangos, kultūros, socialinės gerovės supratimui ir įvertinimui. Tuo laikotarpiu jo pasirodžiusių darbų problematika ir buvo orientuota į amžinus, rodo, niekada atsakymo nesurančius doros, moralės, intelekto ir ugdymo integracijos klausimus.

Jau savo pirmuose pedagoginiuose darbuose Vokietijoje ir JAV P. Maldeikis nagrinėjo liuanistinio jaunomenės „identifikacijos problemas, t.y. kad liuanis vaikas pasijustų liuanis tautos žmogumi“. Šį siekį paremti gali tik šeima ir liuanistinė mokykla, kuri, anot P. Maldeikio, „saugo... liuanistinio prieauglio išsivijimą nuo sunykimo“.

Aptaręs mokytojų situaciją, jis nurodė, kad liuanistinės mokyklos yra jų kūrinys, „Ją galima vertinti kaip nepriklausomos Lietuvos mokyklinio auklėjimo dalies – tautinio auklėjimo persodinimą į išsivijusį gyvenimą svetimoje žemėje“. Tai kartu ir „papildomoji mokykla – papildydama liuanistinio auklėjimo kitose mokyklose atliekamą mokyklinį auklėjimą“. Daugumas užsienio liuanistinių mokytojų buvo pajęgius spręsti aktualius ir sudėtingus liuanistinio švietimo klausimus. Ne vienas jų dirbo nepri-

klausomos Lietuvos mokykloje, buvo krikščioniškosios kultūros auklėtas. Daugiau kaip prieš 15 metų P. Maldeikis rašė „Draugui“: „Lietuvių išsivijimo liuanistinis švietimas yra savotiška pedagoginė apraška. Mūsų kultūros istorijoje kitados labai svarbų vaidmenį suvaidino Vargo mokykla, gelbėjusi liuanistų tautą nuo surusavimo. Išsivijimo liuanistinė mokykla yra skirtinga nuo Vargo mokyklos – ji yra artimesnė normaliai mokyklai, nors ir nuo jos daug kuo skirtinga... Ji remiasi tėvų, mokinių ir mokytojų pasiaukojimu ir dėl to jai tikėtų pasiaukojimo mokyklos pavadinimas“. Šis žymas pedagogo taiklus pastebėjimas, manau, kaip niekada aktualus ir šiandien.

P. Maldeikis nesiūlė visiškai atmesti amerikietiškojo auklėjimo, nes jo itakoje auga ir liuanistai (taip maloniai jis vadino šį jaunimą), kurie atėję „iš amerikietiško auklėjimo atmosferos neretai ir mums darosi kažkaip mažiau besuprantami“. JAV ugdymo patirtis, manė P. Maldeikis, priimtina tik kaip priemonė, palengvinanti liuanistinio auklėjimą, nes liuanistinė mokykla „nėra lengvai manipuliuojama, bet ji yra lengvai pažeidžiama“.

Skirtingas ugdymo sistemos P. Maldeikis nagrinėjo veikaluose „Vakarų Europos ir JAV auklėjimai“ (1958), „Moderniosios pažangos problemos“ (1966), „Tremtinių mokykloje“, „Aiduose“, „Švietimo gairėse“, „Tėvynės sarge“ išspausdintuose straipsniuose. Ugdymą P. Maldeikis čia analizavo kaip svarbiausią priemonę tautinei pažangai išlaikyti, jai perduoti ir kilti. Jis yra tradicinio auklėjimo, grindžiamo krikščioniška jausmų ir kultūra, šalininkas.

P. Maldeikis neturėjo garbinamų mokslinių laipsnių ir pedagoginių vardų, nebuvo, kaip jo amžininkai prof. dr. A. Liaugminas, prof. A. Paplauskas-Ramūnas ir kiti, tituluotas aukštosios mokyklos dėstytojas. Mokslui skirdavo tik atliekamą nuo įvairių pašalinių darbų laiką. Daug talkino žmona Jadvyga Endziulaitė-Maldeikienė, kuriai ir savo knyga – „Meilė dvidešimtajame amžiuje“ (1970) – paskyrė.

P. Maldeikis grįžta į gimtąją jau laisvą Lietuvą. Socialinių mokslų daktaras V. Taločka monografijoje „Lietuvos aklųjų švietimo raida iki 1940 metų“ išsamiai aptarė P. Maldeikio veiklą Kauno Aklųjų institute, Vilniaus pedagoginio universiteto absolventė G. Geštautaitė šiais metais sėkmingai apgynė diplominį darbą (jo vadovas – šių eilučių autorius) „P. Maldeikio asmenybė ir pedagoginė veikla“ ir parengė jo pedagoginių raštų bibliografiją.

Gyvendamas Vokietijoje ir JAV, P. Maldeikis tęsė nepriklausomoje Lietuvoje pradėtus asmenybės ugdymo tyrinėjimus, išvarė gilią vagą liuanistinio švietimo baruose. Jį domino teoriniai pedagogikos dalykai: ugdymo vertybės, užsienio kraštų švietimo sistemos, liuanistinio švietimo pagrindai ir perspektyvos. P. Maldeikio praktinė ir teorinė pedagoginė veikla turi didžiulę reikšmę ne tik užsienio liuanistams, bet ir tėvynėje gyvenantiems liuanistams.

A.A. ONUTĖ NAUDŽIUVIENĖ

Ilgai kovojusi su progresuojančia liga, prisidėjusi plaučių uždegimui, Los Angeles ligoninėje rugsėjo 12 d. mirė Onutė Naudžiuvienė. Rugsėjo 15 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už jos sielą buvo kalbamas rožinis, o kitą dieną vyko gedulingos Mišios, kurias aukėjo klebonas prel. A. Olšauskas. Karsto palydovai buvo V. Dovydaitis, J. Narkevičius, A. Pinkus ir M. Vyšniauskas. Giedojo parapijos choras, varguojant muzikui V. Raliui. Velionės žemiški palaikai buvo sudeginti, nes ji buvo pareikšusi norą būti palaidota gimtojo žemėje, prie savo giminių. Po pamaldų dalyviai buvo pakviesti į Tautinius namus pietums, laike kurių prisiminimais dalijosi reikšdami užuojautą mirusios vyrui Kostui Naudžiui ir sesutei Dalilei Mackialienei, aktorei ir rašytojai, atvykusiai iš Floridos.

Šaulių vardu kalbėjo K. Karuža, A. Pažiūrienė ir kiti. V. Dovydaitis nupasakojo a.a. Onutės gyvenimo kelią, kuris prasidėjo Vilniuje, iš ten – į Vokietiją, Australiją ir pagaliau Kaliforniją, Los Angeles miestą.

Onutė Naudžiuvienė Majauskaitė, gimusi 1915 m. sausio 10 d. Valčevoje, Marijampolės apskrityje, mokėsi Rygiškių

Jono gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje Marijampolėje. Užot imtis mokytojos darbo, gavo tarnybą Linų perdirbimo bendrovėje, o vėliau dirbo Vilniaus apskrityje viršininko įstaigoje. Čia susipažino su savo būsimu vyru. Karas privertė pasitraukti į Vakarus. Prasidėjus išsivietintų asmenų emigracijai, išvyko į Australiją ir čia ištekojo už Kosto Naudžiaus, kurį pažinojo dar būdama Lietuvoje.

Vėliau su vyru atvyko į Los Angeles, kur pragyveno įsijungę į įvairius verslus. Naudžiai išgyveno kartu 44 metus. Čia gyvendama, Onutė, be tiesioginio užsiėmimo, buvo aktyviai įsijungusi į jos sesutės D. Mackialiėnės vadovaujamą dramos sambūrį. Dalyvavo keletoje sceninių pastatymų, vykusiai atlikdama jai paskirtus vaidmenis. Ji buvo giliai tikinti. Nuolat ji buvo matoma Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, su kuria ji turėjo kultūrinio parengimo ir susirinkimuose. Paskutinius ketverius metus ji daugiau mėgo uždarą gyvenimą. Daug vaikščiodavo. Gal jausdama pirmuosius ligos požymius, pergyveno, bet anaiptol neatrodė nusiminusi. Tegul Viešpats suteikia jos sielai amžino gerio palaimą.

Ig. Medziukas

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą ir kitomis progomis

50.00 dol. Dr. V. Dubinskas, Chicago, IL; Bronė Balutienė, Gulfport, FL; Donatas Skučas, Fairfax, VA; Brone Cizikas, Chicago, IL; Nijolė R. Zdanys, La Grange, IL; Algirdas Karaitis, (Gintaras Resort), Union Pier, MI; dr. A.L. Cepulis, Willoughby Hills, OH; 40.00 dol. Juozas Petrauskas, Waubushene, Kanada; 33.25 dol. J. Lekickas, Chicago, IL; 30.00 dol. Jonas Talandis, Santa Monica, CA; Jadvyga Rutka, Chicago, IL; Aldona Markelis, Oak Lawn, IL; Alberta Astras, San Francisco, CA; Aleksandra Gyls, Olympia, WA;

25.00 dol. Algirdas Brazis, Palos Heights, IL; dr. Jonas Skirgudas, La Jolla, CA; Aldona ir Juozas Šulaitis, St. Petersburg, FL; 21.25 dol. Salomeja Skaudienė, Round Rock, TX; 20.00 dol. Bronė Pabarčius, Chicago, IL; Ona Didžbalis, Menomonee Falls, WI; Magdalena Stankaitis, Delhi, Nagada; Stasė Adickienė, Chicago, IL; Mečys Zeimys, Chicago, IL; S. Vilinskas, Windsor, CT; Terese Usas, Chicago, IL; G.C. Tamkūtonis, Chicago, IL; Petras Petrusaitis, Racine, WI; 10.00 dol. Ona Dambrauskas, Lemont, IL; dr. Vacys ir Viktorija Šauliai, Lemont, IL; Antanas Rakauskas, St. Pete Beach, FL; A. Maciukevičius, Waukegan, IL; George A. Likander, Kankakee, IL; August Paulionis, St. Pete Beach, FL; A. R. Grauzinis, Elgin, IL; Gerardas Juškėnas, Cleveland Heights, OH;

Aukos gražinant laimėjimo bilietus

10.00 dol. J. Ruginis, Cicero, IL;

Visiems šioms rėmėjams „Draugo“ vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

Pristatome siuntinius į namus
Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.
Skubiems siuntiniams: AIR CARGO
Amerikietiško maisto siuntiniai.
Pratesiame visas, ruošiamės išskvėtimus.
Persiunčiame pinigų doleriais.
Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Pradžiuginkite gimes kalėdinėmis dovanomis!

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. spalio mėn. 19 d.

5

NAUJI MOKSLO METAI SEMINARIJOSE

Lietuvos kunigų seminarijos pradėjo naujus mokslo metus. Į Kauno tarpdiecizę kunigų seminariją šiais metais priimti 37 nauji klierikai. Naujus mokslo metus čia pradėjo iš viso 183 jaunuoliai, norintys tapti kunigais. Į Kauno Katalikų Teologijos fakultetą prie Kauno Vytauto Didžiojo universiteto

šiais metais įstojo 60 pasauliečių ir 37 klierikai. Studijas fakultete pradės 251 studentas.

Vilniaus kunigų seminarija priėmė 12 naujų kandidatų į kunigus. Mokslo metus šioje seminarijoje pradėjo 34 klierikai. Į Telsių kunigų seminarijos I licejinį kursą priimta 15 jaunuolių, į II licejinį kursą – 9, į I filosofinį kursą – 14. (KBL, liepa-rugp.)

A.†A. TADAS JURCYS

Gyveno Palos Heights, IL.

Mirė 1994 m. spalio 16 d., 10:55 val. vakaro, sulaukęs 80 metų.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Pernavos valsč., Kupstų kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdė liko: žmona Dagmara, anūkė Lydija Jurcys, sesuo Sofija Kikilienė su vyru Aleksu bei dukromis Rima Beličius ir Dalia Steponaitiene su šeima; Lietuvoje sesuo Aleksandra su šeima.

Velionis buvo tėvas a.a. Lino ir brolis a.a. Prano, a.a. Alfonso ir a.a. Felicijos Ragauskienės. Priklausė Korp' Neo-Lithuania.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, spalio 20 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (at Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 21 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaitio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero liuanistų kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti „Lietuvos Vaikų Vilčiai“. Nuširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė žmona, anūkė, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt.: Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

A.†A. ANELĖ ABRAITYTĖ BALBATIENĖ

Mirė 1994 m. spalio 14 d., sulaukusi 81 metų.

Gyveno Lake Park, Palm Beach County, Florida. Gimė Elizabeth, New Jersey, užaugo Lietuvoje, į JAV grįžo 1946 m. ir gyveno Newark, New Jersey iki 1975 m., kada išvyko į Floridą.

Nuliūdė liko: vyras Jurgis ir trys seserys ir trys broliai su šeimomis Lietuvoje.

Velionė priklausė Lietuvos Vyčių Treasure Coast, Floridos kuopai.

Velionė buvo pašarvota antradienį, spalio 18 d. Buyus laidojimo namuose, Newark, NJ.

Laidotuvės įvyko spalio 19 d. Iš laidojimo namų buvo atlydėta į Šv. Trejybės parapijos bažnyčią, kurioje buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių, velionės palaikai buvo nulydėti ir palaidoti Šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejuje, No. Arlington, NJ.

A.a. Anelės Balbatienės šeima prašo jos draugus ir pažįstamus prisiminti jos sielą maldose.

Nuliūdė: vyras, seserys ir broliai su šeimomis.

Laidotuvių direkt.: Buyus Funeral Home. Tel. 201-344-5172.

Visuomenininkui

A.†A. MOTIEJUI TAMULĖNUI

mirus, žmonai IDAI, dukrai EVAI TAMULĖNAS-TOFT, seseriai Lietuvoje OLGAI MYKOLAITIENEI ir visiems kitiems giminėms bei draugams reiškiamė gilią užuojautą.

Amerikos Lietuvių Tarybos
Racine, WI skyrius ir
DLK Kęstučio Šaulių kuopa

Lietuvių Enciklopedijos pagrindiniam Redaktoriui

A.†A. Dr. JUOZUI GIRNIUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo gausiai šeimai, broliams ir giminėms.

LE redakcija, administracija,
leidėjas J. Kapočius ir jo šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Marquette Parko „Special Service Area #14“ gyventojams pranešama, kad spalio 20 d., ketvirtadienį, 7 val. vak. Marquette Park Field House, 6700 So. Kedzie Ave. bus susirinkimas – „Public Hearing“, kuriame bus diskutuojama apylinkės specialios apsaugos programa. Visi kviečiami tame susirinkime dalyvauti, susipažinti su apsaugos programa ir pateikti savo siūlymus.

Š.m. spalio 29 d., šeštadienį, „Seklyčioje“, 2711 West 71 gatvėje, Čikagoje, nuo 9 val. r. iki 2 val. p.p. dirbs imigracijos advokatai ir kiti pareigūnai – pildys JAV pilietybei gauti dokumentus. Visi, kurie dar neturi JAV pilietybės, kviečiami tai dabar atlikti. Visi susidomėję, kviečiami paskambinti ir jiems bus suteikta smulki informacija, tel.: 312-476-2655.

Ramona Steponavičiūtė Lietuvos fondo valdyboje tvarko spaudos reikalus anglų kalba, o taip pat ieško būdų ir priemonių, kaip įtraukti kuo daugiau jaunosios kartos žmonių į Lietuvos fondą. Artėjanti Lietuvių fondo pokylių, kuris įvyks šeštadienį, spalio 29 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, kompiuteriu ji paruošė dailius svečių pakvietimus, o, be to, su talkininkėmis ir talkininkais išpuošė pokylių salę, kad svečiai jaukioje aplinkoje maloniai praleistų vakarą.

Knyga „Monsinjas“, kurią parašė Antanas Drilingas ir kurioje aprašomas prel. Kazimiero Vasiliausko gyvenimas – kaip kunigo ir žmogaus – pristatys Birutė Vindasienė vakarone metu, spalio 21 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę globoja ir visus atsilankyti kviečia Jaunimo centro Moterų klubas.

x „Draugo“ administracijai reikalinga patyrusi mašininkė, 60+ žodžių per minutę arba rinkėja (kompiuteriu). Maloniai kviečiame teirautis. Gera alga, „benefits“. Lietuvių ir anglų kalba būtina. „Draugas“, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-585-9500.

x Lietuvos Dukterų draugijos rudens balius š.m. spalio 22 d., šeštadienį, 7 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus įdomi programa, skani vakarienė ir graži muzika šokiams. Vietos užsakomos tel. 312-925-3211 arba asmeniškai Draugijos būstinėje, 2735 W. 71 St., Chicago. Darbo val. kasdien nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p., išskyrus sekmadienį. Visi laukiami!

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

BALFo jubiliejinis seimas vyks spalio 22 d., šeštadienį, seselių kazimieriečių vienuolyno patalpose. Sekmadienį, spalio 23 d. iškilmingos pamaldos šia tvarka: 10 val. r. vėliavų pakėlimas Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje aikštėje; apeigas praveda V. D. Šaulių rinktinės vadovybė su savo šauliais ir šaulėmis. Dalyvauja ir kitos šaulių kuopos ir ramovėnai. Po to, 10:30 val. ryte, iškilmingos pamaldos toje pačioje bažnyčioje. Dalyvauja taip pat šauliai ir ramovėnai su vėliavomis. Visi omenė kviečiama dalyvauti vėliavų pakėlime ir pamaldose.

BALFo centro valdybos išrinktas Kostas Čepaitis. Spalio meniu – BALFo vėjus meniu. Raginame visus lietuvius prisidėti prie to vėjus, nes dar daug turime pagalbos reikalingų tautiečių visose pasaulio šalyse.

x Balys Gajauskas, Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių sąjungos pirmininkas ir Lietuvos seimo narys, 37 metus kentėjęs okupantų kalėjimuose ir tremtyje, bus pagrindinis kalbėtojas BALFo jubiliejiname seime, kuris įvyks š.m. spalio 22 d., šeštadienį, 9 val. ryto, Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno auditorijoje (įvažiavimas iš Washtenaw Ave., vienos krypties gatvė į šiaurę). Taip pat jis dalyvaus ir bus pagerbtas jubiliejinio seimo pagerbtas jubiliejinio seimo iškilminguose pietuose, sekmadienį 2:30 val. p.p., spalio 23 d., Oak Lawn Hilton viešbutyje, Cicero Ave. & 94th St. Bilietai gaunami Centro įstaigoje, 2558 W. 69th St., tel. 312-776-7582. Lietuvių visuomenė yra maloniai kviečiama dalyvauti seime ir iškilminguose pietuose.

(sk)

x I LB Lemonto apylinkės Rudens pokylį, kuris bus lapkričio 12 d., šeštadienį, 6:30 v.v. PLC Lemonte, užsisakyti bilietus, stalus, skambinti: 708-423-1681 (Džiugas). Kaina \$25 asm. Bus skani vakarienė, gros S. Gylis „Žibūrys“. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

(sk)

x PINIGAI pervedami DO-LERIAIS papiginta kaina. Mažiausia suma \$50. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – air cargo. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisomie
visi rūši stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės sueiga šį penktadienį, spalio 21 d., 7 v.v. vyks Lietuvių centre, Lemonte. Visos narės ir draugovės dar nepriklausančios sesės kviečiamos dalyvauti.

„Draugui“ reikia kompiuterio. Jei, išsigyjant pajėgesni kompiuterį namie, kam nors atlieka IBM tipo 386-SX arba pajėgesnis kompiuteris, „Draugo“ redakcija būtų labai dėkinga, gavusi jį dovanų. Pageidautume ir VGA spalvotą „monitor“ ir bent 24-pin Epson dot-matrix arba inkjet spausdintuvą (svarbu, kad priimtų lietuviškas raides iš Word Perfect 5.1). Nebūtina viskas iš to paties aukotojo. Kadangi „Draugas“ yra pelno nesiekianti įstaiga, pakvituosime šią auką nusirašymui nuo valstybinių mokesčių. Prašom skambinti „Draugo“ administratoriui Pijui Stončiui.

LITHPEX XXV – filatelistų draugijos „Lietuva“ ruošiamą pašto ženklų parodą vyks spalio 21, 22 ir 23 d., nuo 10 val. ryte, Jaunimo centro apatinėje salėje.

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius atsiuntė per izdininką Vladą Sinkų „Draugui“ auką ir sveikinimus bei linkežimus 85 metų sukakties proga. Esame nuostabiškai dėkingi. Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriui pirmininkauja Jonas Baris.

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas spalio 21 d., penktadienį, 5 val. po pietų, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Rd.. Valdybos ir tarybos nariai kviečiami gausiai dalyvauti, nes tai bus paskutinis posėdis prieš kongresą. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

x Operos pokylis įvyksta lapkričio 19 d. vakarą Jaunimo centre. Pokylio metu Operos choras atliks meninę programą daly, dainuodamas įvairias operų ištraukas. Šokiams gros Rikardo Soko orkestras. Kviečiame Jus dalyvauti ir vietos užsisakyti pas to baltiaus vedėją Jurgį Vidžiūną, tel. (312) 767-5609. Jūsų 25 dol. auksa padės sumažinti „Perlu žvejų“ operos pastatymo išlaidas. Pokylio metu bus ištraukti penki laimingi bilietai. Tų bilietų atkarpėles prašome jau dabar sugrąžinti Operos valdybai. Šiuo būdu prašome Jus prisidėti prie mūsų Operos naujojo pastatymo.

(sk)

x A.A. Julijos Bulotienės atminimui pagerbti, Lietuvos našlaičiams sušelpiti aukoję po \$20: J. Dainauskas, Gelumbauskų šeima, Jolanta ir Vladas Zakaraskai su Pankova Rūta. A.A. Julijos Bulotienės artimiesiems reikiame užuojautą, o aukotojams, Lietuvos našlaičių vardu, dėkojame „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetams.

(sk)

x A.A. dr. Liūdos Girniūtės-Dirdienės mirties proga gimines ir artimieji suaukojo Lithuanian Mercy Lift \$375 (ne \$275, kaip Mercy Lift duomenimis buvo skelbta „Drauge“ spalio 13 d.). Buvo praleistos aukotojos: dr. Glaudienė, dr. Ignatonienė ir dr. O. Mironaitė, kurios suaukojo \$100. Ta pačia proga šv. Mišioms aukoję dr. A. ir dr. O. Garūnai, dr. V. ir dr. A. Šauliai ir ponija H. Bagdonienė, viso \$60. Lietuvos Dukterų draugijai aukoję dr. J. Jakševičienė \$25. Dirdų šeimos nuožiūrai aukoję p.p. Šiaučūnai \$50 ir ponija Vasaitienė su dukra \$20. Viso \$70. Ačiū už aukas. Liūdesy likę vyrai Petras ir sūnus Algis.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Algis skiepia obelaitę, jam padeda jo draugas Taksiaukas. (Iš Algirdo Gustaičio knygelės vaikams „Sodininkas“) Iliustravo Ilona Brazdžionienė

OBELAITE

Obelaitė graži, Obuoliukai maži. Tai skanu, dievaži! Nesvarbu, kad maži.

Obuoliuką krentu Ir dairausi, kur tu. Jei čia būtum kartu, Gautum pusę ir tu.

Tu mokyklą lankai, O mane palikai. Ten linksmučiai vaikai – Ir tu pats toks likai.

Aš po sodą lakstau, Obuoliuką kramtau. Nors tavęs nematau, Bet paliksiu ir tau.

Leonardas Žitkevičius

MARIJA NAŠLAIČIŲ GLOBEJA (Legenda)

Liūdniausias žemėje yra našlaičių gyvenimas. Ašaros nuolat vargina tokius vaikelius be tėvų ir motinų. Sunku išsėtis amžinu miegu po žemėmis anksti mirusiems tėvams, jeigu jų mažučiai vaikeliams glaudžiasi prie šalto kapo, nes ir ten, požemyje, girdėtis apleistų vaikų verksmas.

Vaiku ašaros persisunkia per storą žemės sluoksnį, per storas karsto lentas ir krinta mirusiems tėvams ant širdies, lyg aštriais erškečių dygliai.

Zino apie tai Dievo Motina Marija ir liūdi kartu su motinomis, gulinciomis kapuose. Marija globoja našlaičius, sapne lanko juos, ramina nuliūdusius, paguodžia verkiančius, atneša jiems apie mirusius tėvus iš anapus žinias, rūpinasi jais, o kartais jiems pasirodo ir gyva. Vaikučiams, paklydusiems miške, Ji pati atneša duonutės ir pienelio, pasodina ant savo kelių, pavalgydina ir parodo tikrą taką, kuriuo gali sugrįžti namo.

Pasitaiko, kad pasislėpusi medyje – liepoje, sveikina praeinančius našlaičius ir saldžiu balsu paguodžia. Marija mėgsta tiepos medį: čia užia bičių spiečiai, čia paukšteliai ir i liepas perkūnas netrenkia.

Liepa šventas ir palaimintas medis. Šermukšnis, nors ir pasi-puošęs raudonomis uogu kekėmis, bet liūdi vargšas ir su pavydu žiūri į kitus draugus medžius. Visus kitus medžius žmonės gerbia, brangina, tik vieno šermukšnio uogu niekas neskina ir nenėša šakų, nė uogu kekų per Žolinų šventę į bažnyčią, nes ant to medžio šakos Judas pasikorė.

(Bus daugiau)

Čikagos ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

IŠ STOVYKLOS GYVENIMO

1994 m. liepos 24 d., sekmadienis

Pirmoji diena Jaunųjų ateitininkų stovykloje, Dainavoje. Kai visi suvažiojo, pavalgėme labai skanią vakarienę ir nuleidome vėliavas. Žaidėme susipažinimo žaidimus, kad galėtume vieni kitus pažinti. Mums reikėjo padaryti dideles geometrines figūras su virve. Tada šokome tautinius šokius. Stovykla smagiai ir linksmai buvo pradėta.

Venta Civinskaitė, 11 būrelis

Sekmadienį Dainavoje buvo graži, saulėta diena. Padangėje plaukiojo balti debesys, bet nei lašo lietaus. Oras karštas, prakaityvome. Karts nuo karto papūtė švelnus vėjas. Karštis sumažėjo visai sutemus. Tikrai buvo labai graži diena. Kristina Stankutė, 11 būrelis

Šiandien likusieji Shoemaker – Levy 9 kometos gabalai atsitrėnkė į Jupiterį. Mokslininkai spėja, kad atsitrėnkimo žymės pasiliks porą savaitių.

Los Angeles tęsiama O. J. Simpson žudynių byla. Rwandos pabėgėliai, kurie dabar yra Goma, Zaire, miršta nuo dizenterijos. Per dvi dienas mirė 250 žmonių.

Irutė Masiulytė ir Ada Valaitytė, 11 būrelis. (1994 JAS stovykla. Dainavos „Pasakų pilies“ laikraštėlis)

MĖGSTAMIAUSIA UŽSIĖMIMAI

Aš esu labai geras mokiny. Man patinka lipti į kalnus. Aš labai greitai bėgu. Man patinka sportas. Taip pat patinka gaudyti žuvis ir vėžius. Kai lyja, man patinka bėgti apsiavus bota per balas, žinoma, patenka vandens ir į botų vidų.

Vytas Bražūnas

Man labiausiai patinka čiuožti. Aš galiu išmokyti ir „mandriai“ čiuožti. Aš eidama į čiuožyklą apsiirengiu šiltai.

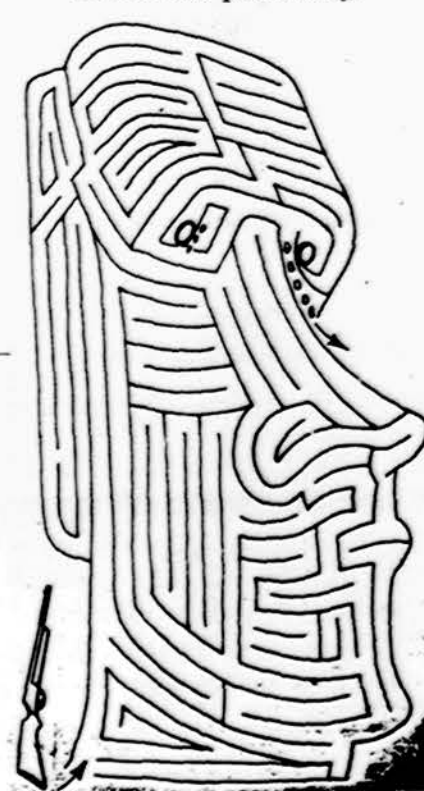
Rima Šeštokaite

Aš su tečiu turime bičių jau treti metai iš eilės. Vasarą pažiūrime kas darosi avilyje, o rudenį imame medų. Žiemą skaitau, nes negalim bičių prižiūrėti.

Lina Bird

Visi Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokiniai. („Mūsų žinios“).

GALVOSŪKIS NR. 11 (Žiūrėkite piešinėlį)

Senelis prisiminė vieną liūdną įvykį, kai jis buvo

plėšikų užpultas ir sužeistas, jam iš akių byra ašaros. Padėkite senelio prisiminimams pasiekti jo ašarotas akis. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 12

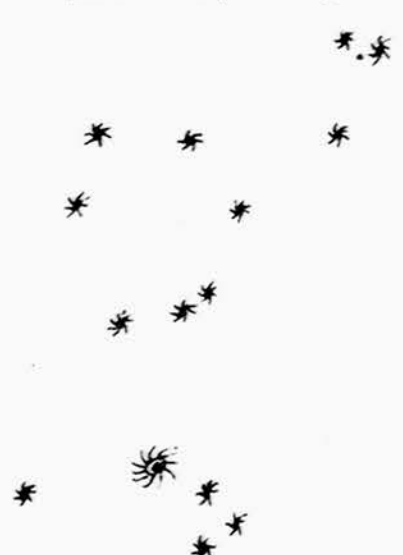
Visus žodžius, parašytus prieš brūkšnelį, reikia pakeisti į kitus žodžius, pakeičiant tik vieną raidę. Šie surašyti po brūkšnelio. Jums reikia parašyti, kuri raidė yra pakeista. Pvz. Arabata – Darata. (5 taškai). Žodžiai 1. Tėvas – Austė. 2. Viršus – kuršis. 3. Ranka – šarka. 4. Žiurkė – muzikė. 5. Rašalas – mašalas. 6. Paradas – parašas.

GALVOSŪKIS NR. 13 (Žiūrėkite brėžinėlį)

Čia matote Lietuvos ežerų grupę, kurie yra netoli vienas kito. Parašykite jų pavadinimus ir vietovę, kurioje artimiausia prie jų ežerų. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 14 (Žiūrėkite piešinėlį)

Rudens naktys ilgėja ir tamsėja. Išėjus už miestų toliau į laukus, galima pamatyti ir žvaigždžių padangę. Astro-nomai žvaigždes yra sugrupavę, davę joms pavadinimus. Praėjusių metų galvosūkyje daviau jums Didžiosios Meškos arba Lokio formacijos pavadinimą. Netoli nuo Didžiojo Lokio žvaigždė yra kitas žvaigždynas, kuris yra nupieštas šiame piešinėlyje. Tas žvaigždynas irgi turi atskirą pavadinimą, kurį jūs turėsite sužinoti ir pranešti redaktorui. Galite žvaigždes sujungti brūkšniais ir sudaryti figūrą. Už teisingą linijomis sujungimą ir vardo parašymą gausite (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 15

Pries atsakydami į šiuos klausimus, turėsit pei versti atitinkamos literatūros puslapius. Štai klausimai: 1. Kaip ilgai olimpiados nebuvo rengiamos iš viso? 2. Religine prasme, kuo skiriasi senųjų laikų olimpiados nuo modernųjų laikų olimpiadų? 3. Kada ir kur įvyko pirmoji lietuvių tautinė olimpiada? 4. Ar Lietuvos valdovas Mindaugas apsikrikštijęs buvo išvykęs į užsienį? 5. Kur įvyko valdovo Mindaugo vainikavimo karaliaus vainiku iškilnės? Už teisingus atsakymus 10 taškų, jei pasitaikys netikslumų, tik 5 taškai.

Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis